

Kadernota 2026 – 2029

Colofon

Omslagfoto: Molenwaterpark Middelburg

Uitgever: gemeente Middelburg

Versie juni 2025

Inhoudsopgave

Inhoudsopgave	3
Inleiding.....	5
Financieel overzicht 2025-2028	7
Ontwikkelingen.....	9
Uitgangspunten voor de (meerjaren)begroting 2026-2029	12
Aanmeldingen nieuw beleid (Kadernota 2026 – 2029).....	14
Voorstellen nieuw beleid	16
Toelichting Nieuw beleid	19
Afsluiting	45
Bijlage 1 - Formatie-uitbreidingen	46
Bijlage 2 - Niet verwerkte aanmeldingen	47
Bijlage 3 – Verloop reserve investeringsfonds	48

Inleiding

Namens het college informeer ik u graag over de Kadernota 2026–2029. Deze nota vormt het fundament voor de financiële koers en beleidsmatige keuzes van onze gemeente in de komende jaren. Met deze kadernota stellen we de uitgangspunten vast voor de begroting 2026 en de meerjarenraming tot en met 2029. Het college heeft zorgvuldig afwegingen gemaakt ten aanzien van de aanmeldingen voor nieuw beleid. Deze voorstellen zijn financieel vertaald en worden hiermee in het najaar in de begroting 2026 opgenomen. In deze kadernota zijn een aantal belangrijke maatschappelijke opgaven en beleidsprioriteiten die onze gemeenschap raken.

De Kadernota biedt daarmee niet alleen inzicht in het financiële perspectief, maar vormt ook het strategisch kompas voor de verdere uitwerking van onze ambities en verantwoordelijkheden richting de begroting 2025.

Met de kadernota 2026 – 2029 heeft het college voorbereidingen getroffen om de vierde begroting en het meerjarenperspectief 2026 - 2029 van ons collegeperiode aan uw raad voor te leggen. Sinds de eerste meerjarenbegroting 2023 - 2026 van dit college is het steeds gelukt een begroting voor te leggen met ruimte voor investering in de vier gedeelde opgaven van college en raad: Participatie en bewonersinitiatieven, Sociaal domein, Bouwen en wonen en Klimaat en energie. Dit alles viel binnen de beschikbare financiële begrotingsruimte, waarbij in de meerjarenbegroting ook (structurele) ruimte voor toekomstige jaren kon worden vastgesteld.

Dit jaar is anders. In het sociaal domein zijn de verwachte kosten voor Jeugdzorg en de Wmo in het laatste jaar zo hoog, dat ze de inkomsten overstijgen. Deze extra middelen voor Jeugd en Wmo zijn noodzakelijk vanwege een toename van het aantal aanvragen met 25%. Daarnaast komen er nog andere kosten bij, waardoor we dit jaar soms lastige afwegingen hebben moeten maken. De oorzaak hiervan zijn met name de onvoorziene en moeilijk te beïnvloeden stijgingen van de zorgkosten. Door nieuwe contractering en aanzienlijke loonstijgingen in de zorgsector worden hogere kosten verwacht.

Om een duurzaam begrotingsevenwicht te behouden hebben we keuzes gemaakt en hebben we opbrengst verhogende maatregelen weten te beperken. Enkele een verhoging van het parkeertarief is noodzakelijk geweest. Tijdens het opstellen van de Kadernota werden we geconfronteerd met aanmeldingen die als Onontkoombaar en Onuitstelbaar (O&O) moesten worden beschouwd. De beschikbare financiële ruimte vanuit eerdere jaren was al ontoereikend om deze O&O aanmeldingen te verwerken.

Tijdens de beraadslaggingen over de kadernota kregen we zicht op de voorjaarsnota van het Rijk. In deze kadernota is daarom ook aandacht besteed aan de recente ontwikkelingen binnen het gemeentefonds zoals die in de voorjaarsnota zijn aangekondigd. De afgelopen maanden hebben het Rijk en medeoverheden intensief overlegd over hun gezamenlijke verantwoordelijkheid, met speciale aandacht voor jeugdzorg en de financiële positie van gemeenten. Het kabinet stelt voor 2025–2027 circa 3 miljard euro beschikbaar, onder meer om een terugval in het Gemeentefonds in 2026 op te vangen.

Hoewel dit een positieve stap is, blijven de middelen grotendeels incidenteel en zijn de verwachtingen van het Rijk ambitieus.

Toch hebben we geld kunnen reserveren om extra inzet te kunnen plagen op een aantal thema's. Zo worden extra middelen vrijgemaakt voor de aanpak voor ondermijning. De aanpak van ondermijning is een essentiële pijler voor integer bestuur. Door deze aanpak goed te organiseren en te bemensen, vergroten we de weerbaarheid van zowel de organisatie als de samenleving tegen criminele invloeden die de onder- en bovenwereld met elkaar verweven. We verstevigen de budgetten voor verkeersveiligheid en vernieuwen

ons parkeerverwijssysteem. Een aantal onderwijsvoorziening worden uitgebreid of gereserveerd voor nieuwbouw. Ook verstevigen we de toegang tot zorg door extra consulenten structureel in te zetten. Deze formatie was eerder incidenteel toegekend, maar wordt nu structureel geborgd. Dit doen we omdat we de afgelopen jaren geconfronteerd worden met een aanzienlijke volumegroei binnen de Wmo- en Jeugdzorg. Daarnaast zijn we bezig om te investeren in laagdrempelige voorzieningen in onze gemeente zonder dat er een beschikking voor nodig is. Tot slot maken we geld vrij voor toezicht en handhaving waarmee we de komende drie jaar een aantal projecten bekostigen. Denk aan controle en handhaving BRP, handhaving bedrijventerreinen op niet bedrijfsmatig gebruik en aanpak oneigenlijk gebruik.

Om financiële risico's en onzekerheden binnen de begroting verantwoord op te vangen, wordt een stelpost opgenomen. Deze dient als vangnet voor kosten die nog niet precies zijn in te schatten. Zo voorkomt de gemeente dat er ongedekte lasten ontstaan door huidige besluiten. De stelpost versterkt de begroting en waarborgt continuïteit in beleid en uitvoering. Waar eerdere jaren ruimte was voor investeringen, kiest het college dit jaar uit voorzichtigheid voor het opnemen van deze stelpost in plaats van andere bestedingen.

Tot slot wordt de prognose structurele financiële ruimte 2026-2029 voor de komende jaren toegelicht. De aanmeldingen nieuw beleid (Kadernota 2026 – 2029) zijn toegelicht en becijferd.

Rutger Schonis, Wethouder Financiën

Financieel overzicht 2025-2028

De onderstaande tabel biedt een actueel overzicht van de financiële situatie. Als uitgangspunt dienen de saldi uit de vastgestelde begroting voor de periode 2025-2028. Sinds de vaststelling hebben zich diverse mutaties voorgedaan, die inmiddels financieel zijn verwerkt. Daarnaast zijn, op basis van het geldende beleid, de autonome ontwikkelingen (zoals inflatie) doorgerekend.

Prognose structurele financiële ruimte 2025 – 2028

+ = verbetering van de budgettaire positie

- = verslechtering van de budgettaire positie

Omschrijving mutatie	2026	2027	2028	2029
Saldi volgens de vastgestelde begroting 2025-2028⁷	1.454	3.678	3.733	3.901
Mutaties Septembercirculaire 2024	151	33	-244	-488
Mutaties Decembercirculaire 2024	270	455	643	835
Raadsvoorstel ZEH (besl.pt 3): Opbrengst dividenduitkeringen ZEH	-365	-730	-1.095	-1.460
Raadsvoorstel ZEH (besl.pt 4): Structurele kap.lasten investeringsfonds	930	930	930	930
Autonome ontwikkelingen	1.672	1.176	1.005	1.214
Structurele effecten Najaarsbrief 2024	0	0	0	0
Structurele effecten Jaarrekening 2024	-812	-812	-812	-812
Prognose financiële ruimte per jaar	3.300	4.730	4.160	4.120
Waarvan eenmalig (afbouw ZEH-dividend)	2.555	2.190	1.825	1.460
Structureel	745	2.540	2.335	2.660

Tabel 1: Financieel prognose overzicht 2026-2029

Toelichting mutaties financieel overzicht 2025-2028

Septembercirculaire 2024

Betreft een actualisatie van de Algemene Uitkering ten opzichte van de meicirculaire 2024 voor zowel Loon- en Prijsontwikkeling LPO accres als het volume accres. Daarnaast zijn aanpassingen doorgevoerd op de ontwikkeling van de uitkeringsbasis, hoeveelheidsverschillen en WOZ

Decembercirculaire 2025

De belangrijkste mutaties in deze circulaire betrof een correctie accresberekening van de Algemene Uitkering. In de Miljoenennota 2025 zijn de ramingen voor bbp-volume en bbp-prijs aangepast op basis van CPB-cijfers. De CBS-revisie van het bbp afgelopen zomer is meegenomen in de huidige accresberekening voor 2025-2029. Dit resulteert in een hogere Algemene Uitkering uit het gemeentefonds.

Mutaties (volgend uit raadsbesluit ZEH)

De raad heeft in januari 2025 besloten ter voorkoming van een taakstelling in de toekomst het bij de kadernota 2025-2028 structureel ingezette deel van toekomstige (super)dividenduitkeringen ZEH ad € 2,9 miljoen met ingang van 2026 gefaseerd (8 stappen) uit de begroting te halen en de nu in de meerjarenraming opgenomen structurele kapitaallasten ad € 0,9 miljoen voor het Investeringsfonds structureel uit de begroting te halen.

Toelichting autonome ontwikkelingen overzicht 2024-2027¹

Dit zijn financiële ontwikkelingen die buiten de directe invloedssfeer van de gemeente liggen. Bij het opstellen van de begroting wordt rekening gehouden met de inflatiecorrectie die voor gemeente voor de toekomstige periode geldend is. Deze correctie is toegepast op materiële budgetten, loonkostenstijging en

¹ Zie ook Tabel Kengetallen Uitgangspunten voor de (meerjaren)begroting 2026-2029

subsidies. We sluiten hiermee aan bij de beschikbare percentages voor de ontwikkeling van de Prijs Overheidsconsumptie, netto materieel, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2025 (MEV). Deze is ook opgenomen in de begrotingsrichtlijn die het college aan het begin van het jaar heeft vastgesteld. Dit inflatiecorrectie geldt ook voor de opbrengsten die in de meerjarenbegroting zijn opgenomen. Voor de kostendeekkende tarieven afvalstoffenheffing wordt verwezen naar de volgende paragraaf. Op 26 februari 2025 heeft het CPB nieuwe MEV-cijfers gepubliceerd. Deze cijfers bieden geen reden om de eerder vastgestelde begrotingsrichtlijn aan te passen.

Najaarsbrief 2024

De Najaarsbrief 2024 is gemeld dat een beperkt aantal posten een structurele doorwerking heeft naar volgende jaren. Deze posten zijn reeds verwerkt in de kadernota 2025-2028. Vanuit deze Najaarsbrief komen per saldo dan ook geen structurele tegenvallers die een claim leggen op de het proces rond de kadernota 2026-2029.

Jaarrekening 2024

De Jaarrekening 2024 vertoont de volgende mutaties:

Raadsbesluit	Omschrijving
Volumetoename Wmo 551K (N)	De Wet maatschappelijke ondersteuning (Wmo) bepaalt dat gemeenten haar inwoners passende zorg en ondersteuning moeten aanbieden om de zelfredzaamheid en deelname aan de samenleving mogelijk te maken en te bevorderen. Op basis van demografische gegevens wordt de komende jaren een volumetoename verwacht in de groep inwoners die gebruik wil maken van een Wmo voorziening. Gemeenten worden via de algemene uitkering gecompenseerd voor de verwachte volumestijgingen (deze compensatie is opgenomen bij de aanmelding KN 2026 - 2029)
Crematorium algemeen 138K (N)	Bijstelling van de leges crematie moet neerwaarts bijgesteld op basis van het verwachte aantal crematies in de toekomst.
Portokosten 50K (N)	"Vanwege de stijgende tarieven van postdiensten, volstaat het huidige budget niet meer voor de bekostiging van de postverzorging. PostNL heeft de tarieven voor het versturen van post en pakketten meerdere keren verhoogd. Daarom moet het budget worden verhoogd om de reguliere kosten te kunnen dekken. Met het project Digitalisering Uitgaande Post beoogt de gemeente uiteindelijk minder fysieke post te versturen. Het doel is dat zoveel mogelijk afdelingen binnen de gemeente hun post via MijnOverheid versturen. Desondanks blijft de postverzending een grote kostenpost zolang het gebruik van de Berichtenbox van MijnOverheid door inwoners nog niet volledig wordt gebruikt. Daarnaast blijven, ondanks de voordelen van digitalisering, de operationele kosten voor het verzenden van fysieke post stijgen. Dit omvat kosten voor brandstof, personeel en onderhoud van het postnetwerk. Hierdoor heeft PostNL de tarieven voor het versturen van post en pakketten meerdere keren verhoogd.
Reprografie 60K (V)	Er zijn aanzienlijk minder repro-opdrachten gegeven dan begroot. Dit komt waarschijnlijk om dat de reprodiensten niet meer in het gebouw aanwezig zijn. Het budget kan daardoor structureel worden verlaagd. Zie ook nieuwe aanmelding 'digitale uitgaande post' KN 2026 - 2029
Catering 60K (N)	Het huidige budget voor catering blijkt ontoereikend voor de gewenste dienstverlening. In 2021, de Coronaperiode, eindigde het cateringcontract

en zijn we een overbruggingscontract aangegaan met de bestaande cateraar met een openboek constructie. De afgelopen jaren blijkt het budget ontoereikend. Met het oog op de voorgenomen aanbesteding en dus een nieuw contract in 2026, is het advies dit budget structureel te verhogen.

Overige mutaties 73K (N)	Diverse afwijkingen jaarrekening 2024
-----------------------------	---------------------------------------

Ontwikkelingen

Zoals bekend komt de Meicirculaire te laat om te verwerken in de Kadernota. De Meicirculaire is een uitwerking van de Voorjaarsnota van het Rijk en verschijnt rond 1 juni. De Voorjaarsnota geeft een belangrijke financiële update van de huidige stand van de inkomsten en uitgaven van het Rijk in vergelijking tot de oorspronkelijke Rijksbegroting. Daarnaast is het een vooruitblik op de plannen van het Rijk voor het komende jaar. De voorjaarsnota van het Rijk bevat belangrijke financiële updates voor gemeenten. De inzet van de Vereniging van Nederlandse Gemeente (VNG) was ongewijzigd: het kabinet moet met een stevig en structureel voorstel komen om de tekorten op te lossen. Alleen dan kunnen vervolgstappen, zoals een juridische procedure, worden voorkomen.

Uitkomsten Voorjaarsnota 2025

Zoals hierboven aangegeven heeft de VNG intensief campagne gevoerd tegen de financiële problemen van gemeenten. In de Voorjaarsnota 2025 is dit op eenzelfde terug te lezen: De afgelopen maanden hebben het Rijk en medeoverheden intensieve gesprekken gevoerd om invulling te geven aan onze gezamenlijke verantwoordelijkheid. Jeugdzorg en de financiële situatie van gemeenten zijn daarbij nadrukkelijk onderwerp van gesprek geweest met gemeenten. Het kabinet zet in op goede en beheersbare jeugdzorg en een gezonde financiële positie voor gemeenten. Voor 2025 tot en met 2027 komt daarom in totaal circa 3 miljard euro cumulatief beschikbaar voor jeugdzorg en waarbij gemeenten ook middelen ontvangen voor de terugval in 2026 in het Gemeentefonds.

Om de euforie maar gelijk te temperen, het is een stap in de goede richting maar de financiële verwachtingen van het Rijk zijn ambitieus en beperkt van structurele aard. De onderstaande punten zijn de belangrijkste zaken waar gemeenten in de meicirculaire 2025 op kunnen rekenen.

Demping terugval gemeentefonds in 2026

In de Voorjaarsnota 2025 zijn structurele middelen opgenomen om de terugval van het gemeentefonds in 2026 te dempen. De terugval van ongeveer € 2,4 miljard wordt in 2026 met € 400 miljoen gedempt, oplopend naar € 424 miljoen in 2030. Voor Middelburg is deze demping te berekenen op € 1,25 miljoen. Landelijk blijft dus nog ongeveer € 2 miljard ravijn in 2026 over.

Jeugdzorg

Het doel was om extra middelen te verkrijgen voor de grote uitdagingen waar gemeenten de komende jaren mee te maken krijgen. De VNG hanteert het standpunt 'afpraak is afspraak' met betrekking tot de financiering van jeugdzorg. Gemeenten hebben beperkte mogelijkheden, aangezien jeugdzorg (en Wmo) wettelijke taken zijn waarbij gemeenten verplicht zijn adequate zorg te verlenen. Met de hervormingsagenda proberen gemeenten en het Rijk gezamenlijk deze taken zo effectief en efficiënt mogelijk te organiseren. De onafhankelijke adviescommissie-Van Ark heeft in het rapport Groeipijn de pijnpunten blootgelegd. Het Rijk heeft niet alleen kennisgenomen van de problemen, maar ook aangegeven het advies serieus op te pakken.

In de voorjaarsnota is een aantal posten over Jeugdzorg verwerkt:

Hervormingsagenda Jeugd, Aanvullende Post

De bedragen, die bij het Ministerie van Financiën op de Aanvullende Post (AP) voor de Hervormingsagenda Jeugd waren gereserveerd, worden toegevoegd aan het gemeentefonds. Het gaat om een bedrag van €356 miljoen in 2026 oplopend tot € 342 miljoen in 2030. Voor Middelburg is dit een bedrag van structureel € 1,0 miljoen.

Tekorten voor rekening rijk

De deskundigencommissie Van Ark adviseerde op 30 januari 2025 om het structurele tekort in de jeugdzorg van € 828 miljoen gelijk te verdelen over Rijk en gemeenten. In de Voorjaarsnota 2025 is voor het gemeentefonds vanaf 2025 structureel € 414 miljoen extra opgenomen. Ook heeft de deskundigencommissie Van Ark het Rijk geadviseerd de helft van de tekorten op de jeugdzorg van 2023 (€ 628 miljoen) en 2024 (€ 828 miljoen) te compenseren. De gemeenten zouden dus voor 2023 en 2024 € 728 miljoen compensatie moeten krijgen, maar deze tekorten zijn niet gecompenseerd in de Voorjaarsnota 2025. Mogelijk dat dit nog in de septembercircularisatie 2025 een vervolg krijgt.

Groeipad maatregelen Hervormingsagenda

Het ingroeipad van de maatregelen van de Hervormingsagenda wordt voor de jaren 2026 en 2027 verzacht met € 498 miljoen respectievelijk € 447 miljoen. De volledige besparing van de Hervormingsagenda wordt in 2028 gerealiseerd.

Nieuw financieel arrangement Jeugdzorg

Vanaf 2028 komt er een nieuw 'financieel arrangement' voor Jeugdzorg. In 2028 komt ook het volgende advies van de deskundigencommissie. Om hier niet op vooruit te lopen, heeft het Kabinet geen extra middelen toegevoegd vanaf 2028 en is er dus nog geen structurele oplossing.

Eigen bijdrage Jeugdzorg

Er wordt een eigen bijdrage ingevoerd voor jeugdzorg per 1 januari 2028. De maatregel moet € 260 miljoen opleveren.

Sturen op trajectduur jeugdzorg

Rijk en gemeenten gaan met de sector afspraken maken over hoe beter te sturen op trajectduur. Deze maatregel moet € 68 miljoen opleveren vanaf 2028.

Indexeren opbrengst Hervormingsagenda

De besparingsopgave van de Hervormingsagenda is in prijs- en volumepeil 2019 ingeboekt. Er is vanaf 2028 een hogere besparing van € 507 miljoen te veronderstellen aangezien prijs en volume sinds 2019 zijn gestegen.

De meeste van de bovenstaande posten Jeugdzorg zijn voornamelijk gericht op de jaren 2028 en verder. Het Rijk heeft een ambitieuze aanpak om de zorgkosten voor Jeugd in de toekomst betaalbaar te houden. Deze maatregelen zorgen ervoor dat er vooral voor 2026 en 2027 eenmalige middelen beschikbaar komen. Voor de daaropvolgende jaren wordt voornamelijk vertrouwd op een nieuw advies van de deskundigencommissie. De incidentele middelen voor 2026 en 2027 kunnen worden ingezet om de oplopende zorgkosten voor Jeugd te dekken.

Bij het vaststellen van de begroting voor 2025 heeft uw raad ervoor gekozen om een taakstelling voor de Jeugdzorg op te nemen. Deze taakstelling is gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de hervormingsagenda. Binnen de besparingsdoelstellingen van 1 miljard euro van het Rijk zijn maatregelen geformuleerd. Door de onder punt g aangekondigde indexering van de opbrengst Jeugdzorg zijn de doelstellingen, en hiermee de geformuleerde doelstellingen, uit de hervormingsagenda met 50% (507 miljard euro) bijgesteld.

Resume: Op basis van de aangekondigde extra middelen kan geconcludeerd worden dat gemeenten, veelal tijdelijk extra middelen ontvangen, waarmee de terugval van de Algemene Uitkering feitelijk verschoven wordt naar 2028.

Omzetting van SPUK naar het Gemeentefonds en lokale beleidsaanpak

In het Hoofdlijnenakkoord is afgesproken dat alle specifieke uitkeringen (SPUK's), met uitzondering van die voor de BUIG, vanaf 2026 worden ondergebracht in het Gemeentefonds. In het Regeerprogramma is deze afspraak iets versoepeld: het blijft in uitzonderlijke gevallen mogelijk om een bestaande SPUK te behouden of een nieuwe in te stellen. Deze beweging is bedoeld om gemeenten meer beleidsvrijheid te geven en de verantwoordingslast te verminderen. Gemeenten krijgen hierdoor meer ruimte om eigen keuzes te maken in het sociaal domein en andere beleidsvelden.

De overheveling gaat echter gepaard met een structurele efficiencykorting van 10%, wat betekent dat gemeenten minder middelen ontvangen dan voorheen via de SPUK-regelingen. Bovendien blijven voor bepaalde regelingen uitzonderingen gelden, waardoor op dit moment blijkt dat de daadwerkelijke afname van het aantal SPUK-regelingen in de praktijk beperkt is gebleven.

Tegen deze achtergrond stelt het college voor om de financiering van eenmalige SPUK-middelen niet over te nemen. Daarbij wordt het uitgangspunt gehanteerd dat na afloop van deze tijdelijke financiering geen structurele dekking uit eigen middelen wordt gezocht en/of gefaseerd wordt afgebouwd. In plaats daarvan wordt ingezet op het herpositioneren van bestaand beleid binnen een vernieuwd beleidskader. Dit 'oud voor nieuw'-principe houdt in dat bestaande beleidsmaatregelen worden heroverwogen en waar nodig vervangen, zodat ze beter aansluiten bij actuele maatschappelijke en politieke prioriteiten.

Bij deze herpositionering wordt nadrukkelijk gekeken naar de onderlinge samenhang van verschillende budgetten, om versnippering te voorkomen en de effectiviteit van gemeentelijk beleid te vergroten.

Samenvattend biedt de overheveling van SPUK naar het Gemeentefonds kansen voor meer lokaal maatwerk en minder administratieve lasten. Tegelijkertijd vraagt het om scherpe keuzes en een strategische heroriëntatie van beleid, zeker gezien de structurele korting en het tijdelijke karakter van sommige financieringsbronnen.

Bovenstaande ontwikkelingen vertaalt zich op de volgende pagina in de volgende financiële consequenties:

Berekenen mutaties Voorjaarsnota 2025

Prognose	2026	2027	2028	2029
Tekort voor rekening Rijk Jeugd	1.317	1.315	0	0
Compensatie Rijk Jeugd	1.584	1.420	0	0
Aanv post Jeugd	1.132	870	994	1.086
Demping terugval gemeentefonds	1.209	1.276	1.246	1.252
Subtotaal	5.242	4.881	2.240	2.338
Cao voor gemeenteambtenaren 2025–2027	600	600	600	600
Totaal mutaties Voorjaarsnota 2024, met 2023 als basisjaar	5.842	5.481	2.840	2.938

Tabel 2: Financieel mutaties Voorjaarsnota 2024

Prognose	2026	2027	2028	2029
transport "Financiële ruimte per jaar" (Tabel 1)	3.300	4.730	4.160	4.120
transport "Berekenen mutaties Voorjaarsnota 2024" (Tabel 2)	5.842	5.481	2.840	2.938
Prognose financiële ruimte per jaar ²	9.142	10.211	7.000	7.058

Tabel 3: Financieel overzicht 2026-2029 + mutaties Voorjaarsnota 2025

² Van het beschikbare budget € 7.058 is € 1.460.000 (afbouw ZEH-dividend) eenmalige en € 5.598.000 structureel beschikbaar.

Uitgangspunten voor de (meerjaren)begroting 2026 - 2029

De meerjarenbegroting 2026-2029 zal worden opgesteld met inachtneming van de volgende uitgangspunten:

(de percentages geven de mutatie aan ten opzichte van het voorgaande jaar)

Tabel Kerngetallen	2026	2027	2028	2029
Prijsverhogingen/inflatiecorrectie	2,20%	2,20%	2,20%	2,20%
Loonkostenstijging	2,00%	5,40%	4,50%	4,50%
Subsidies	2,10%	3,80%	3,35%	3,35%
Gemeenschappelijke Regeling (GR)	0,00%	4,30%	3,70%	3,70%
VZG-bezuinigingsrichtlijn GR-en voor 2026	-2,20%			
Rente nieuwe leningen	3,25%	3,25%	3,25%	3,25%
Omslagrente/Nieuwe investeringen	1,50%	1,50%	1,50%	1,50%
Belastingen	2,10%	3,80%	3,35%	3,35%
Overige inkomsten	2,10%	3,80%	3,35%	3,35%
Aantal inwoners per 1 januari jaar x	50.238	50.471	50.705	50.938
Aantal woonruimten per 1 januari jaar x	25.424	25.614	25.914	26.214

Tabel 4: Kengetallen

Toelichting kerngetallen:

Prijsverhogingen/inflatiecorrectie

Bij dit kerngetal wordt uitgegaan van de beschikbare percentages voor de ontwikkeling van de Prijs Overheidsconsumptie, netto materieel, zoals opgenomen in de Macro Economische Verkenning 2025 (MEV)³

Loonkostenstijging

Voor de berekening van de loonkosten sluiten we aan bij Prijs overheidsconsumptie: beloning werknemers, zoals opgenomen in de bovengenoemde MEV. De nieuwe cao voor gemeentebambtenaren 2025–2027 is recent vastgesteld. Deze cao gaat voor 2025 uit van een loonverhoging van 3,85% terwijl in de kadernota 2025 – 2028 uitgegaan is van een hoger percentage hierdoor is de basis voor de berekening van de loonstijgingen (autonome ontwikkeling) te hoog geweest. In de kadernota wordt rekening gehouden deze ontwikkeling (zie ook tabel 2).

Subsidies

De indexering van subsidies wordt gelijkgesteld aan het gemiddelde van de inflatiecorrectie en de loonstijging in enig jaar.

Gemeenschappelijke Regeling (GR)

Jaarlijks stelt het Algemeen Bestuur van de VZG de VZG-richtlijnen op. Op basis van deze richtlijn kunnen GR-en hun begroting opstellen. Dit voorstel is gebaseerd op het rapport "Afspraken over samenwerken met gemeenschappelijke regelingen in Zeeland"

In dit rapport is opgenomen dat als de algemene uitkeringen van de Zeeuwse gemeenten gezamenlijk in enig jaar met meer dan 1% afneemt, een doorvertaling naar de gemeenschappelijke regelingen volgt. Op deze wijze dragen de gemeenschappelijke regelingen op evenredige wijze bij aan het begrotingsevenwicht bij de deelnemende gemeenten in de gemeenschappelijke regeling.

³ [Macro Economische Verkenning \(MEV\) 2025 | CPB.nl](#)

De berekening vindt plaats op basis van het gemiddelde van de algemene uitkeringen van alle Zeeuwse gemeenten gezamenlijk. Uit de berekening is gebleken dat de algemene uitkering in dit jaar (2026) een afname laat zien van 2,2%. Het uitgangspunt is dat deze richtlijn strikt wordt toegepast.

Op het moment dat de algemene uitkering niet met meer dan 1% daalt, wordt op basis van de MEV de toegestane inflatiecorrectie voor de begroting 2026 berekend. In 2026 is echter sprake van een daling van 2,2% in het gemeentefonds ten opzichte van 2025. In deze daling is al rekening gehouden met prijscompensatie. Met andere woorden: zonder prijscompensatie is de daling van de algemene uitkering groter dan 2,2%.

De voorlopige indexatierichtlijn voor 2026 is vastgesteld op 0,0%. In het najaar van 2025 wordt een voorstel gedaan voor de definitieve richtlijn. In totaliteit bedraagt de voorlopige VZG-richtlijn daarom +/- 2,2 % voor 2026 (0,0% indexatie en +/- 2,2% bezuiniging).

Rente nieuwe leningen

Het rentepercentage voor nieuwe investeringen wordt ingeschat op 3,15%. Hierbij is rekening gehouden met de lange termijn rentevisie van de BNG.

Omslagrente/Nieuwe investeringen

Niet alle voorstellen voor nieuw beleid zijn op dit moment volledig uitgewerkt. Voor de voorstellen die betrekking hebben op investeringen en extra ruimte vragen, wordt op een later moment een afzonderlijk raadsvoorstel aan u voorgelegd om het benodigde krediet beschikbaar te stellen. De kadernota houdt rekening met de jaarlijks te verwachten kapitaallasten. Bij de berekening van de jaarlijkse rentelasten wordt uitgegaan van het opgegeven rentepercentage.

Belastingen en overige inkomsten

Het percentage waarmee de belastingtarieven en overige inkomsten worden aangepast wordt berekend o.b.v. het gemiddelde van de inflatiecijfers en loonkostenontwikkeling.

Aantal inwoners per 1 januari

Voor de groei in inwoneraantal wordt uitgegaan van de gemiddelde toename van het aantal inwoners van de 5 jaar daarvoor. In de prognose wordt rekening gehouden met de stand van 2025 zoals die in de beginstand van de specificatie van de algemene uitkering is opgenomen.

Aantal woningen per 1 januari

Het aantal woonruimten (definitie Algemene Uitkering) zal, zoals het er nu naar uitziet, toenemen met de aangegeven eenheden zoals die in de doorrekening grondbedrijf (basisscenario) zijn opgenomen. In de prognose wordt rekening gehouden met de stand van 2025 zoals die in de beginstand van de specificatie van de algemene uitkering is opgenomen.

De Macro Economische Verkenning (MEV) van het CPB worden 2x per jaar gepubliceerd. Begin maart worden nieuwe cijfers verwacht. Daarnaast is in maart/april ook de recente doorrekening van het Grondbedrijf beschikbaar. Op 26 februari 2025 heeft het CPB nieuwe MEV-cijfers gepubliceerd. Deze cijfers bieden geen reden om de eerder vastgestelde begrotingsrichtlijn aan te passen.

Aanmeldingen nieuw beleid (Kadernota 2026 – 2029)

Prognose	2026	2027	2028	2029
transport "Financiële ruimte per jaar" (Tabel 3)	9.142	10.211	7.000	7.058
Aanmeldingen O&O	-5.958	-5.836	-5.626	-5.298
Aanmeldingen O&O formatie	-273	-287	-217	-227
Aanmeldingen overig	-2.084	-3.290	-1.122	675
Aanmeldingen overig formatie	-873	-920	-856	-895
Subtotaal	-9.187	-10.333	-7.821	-5.744
Totaal mutaties Voorjaarnota 2024, ⁴	-45	-122	-821	1.313

Tabel 5: Prognose structurele financiële ruimte inclusief gefaseerde tariefsverhoging afvalstoffenheffing + verwerking voorgestelde aanmeldingen Kadernota 2026 – 2029.

Een verdere toelichting van alle aanmeldingen is de tabel “voorstellen nieuw beleid” opgenomen.

a) Tekort begroting 2026 - 2028

Het saldo van de begrotingsjaren 2026 tot en met 2028 laat een eenmalig tekort zien in de prognose. In de eerste twee jaren van de begrotingsperiode zijn er namelijk veel incidentele uitgaven opgenomen in de Kadernota 2026–2029. Dit effect neemt in de daaropvolgende jaren af.

Wanneer we rekening houden met het eenmalige karakter van het ZEH-dividend, kan het volgende worden geconcludeerd vanuit een meerjarig perspectief:

- Er blijft vanaf 2029 € 1.192.000 incidenteel beschikbaar;
- Daarnaast blijft er klein overschot van € 121.000 structureel beschikbaar.

b) formatie-uitbreidingen

Het college heeft de formatie-uitbreidingen die als wenselijk zijn gekwantificeerd, voorsnog niet vertaald naar de Kadernota. Op basis van de definitieve uitkomsten van de meicirculaire stelt het college voor om de afweging en nadere invulling hiervan na de zomervakantie aan uw raad voor te leggen. De verwachting is dat er keuzes gemaakt moeten worden ten aanzien van de inzet van extra capaciteit. Uw raad wordt uitgenodigd om hierin richting te geven door prioriteiten aan te geven binnen welke taakvelden versterking wenselijk is.

Concreet gaat het om de volgende opgaven:

1. Openbare orde en veiligheid

Er is behoefte aan een intensivering van de handhavingscapaciteit. Hiervoor wordt een uitbreiding van 3 fte voorgesteld. Deze versterking is noodzakelijk om adequaat te kunnen inspelen op de toenemende complexiteit en omvang van handhavingstaken.

2. Monumentenbeleid en vergunningverlening

Middelburg is een monumentenstad. Uit vergelijking met andere steden blijkt dat de huidige capaciteit op dit taakveld beperkt is. Een uitbreiding met 3 fte wordt noodzakelijk geacht, zowel op beleidsmatig vlak als op het gebied van vergunningverlening en handhaving. Dit is essentieel voor het behoud en de ontwikkeling van het historisch erfgoed.

3. Onderwijsbeleid

Voor een stad als Middelburg is uitbreiding op het terrein van onderwijsbeleid met 0,8 fte noodzakelijk. De bestuurlijke vragen en het toenemende aantal contacten met onderwijsinstellingen vragen om meer structurele inzet en coördinatie.

4. Wmo en Jeugdaanvragen

Tot slot is incidentele inzet nodig om bestaande achterstanden in de afhandeling van Wmo- en

⁴ Van het beschikbare budget € 1.313 is € 1.192.000 (restant afbouw ZEH-dividend) eenmalige en € 121.000 structureel beschikbaar.

jeugdaanvragen weg te werken en binnen de wettelijke termijnen te blijven. Dit is een zorgpunt van het college en vraagt om tijdelijke versterking van de uitvoeringscapaciteit.

Het college benadrukt dat het uitspreken van uw voorkeuren bijdraagt aan een zorgvuldige en transparante afweging van de beschikbare middelen en de inzet daarvan op de meest urgente maatschappelijke opgaven (zie bijlage 1 - Formatie-uitbreidingen | sub totaal 'wens').

c) Voeding investeringsfonds, ruimte weerstandscapaciteit streefwaarde > 1.4

Bij het vaststellen van de Kaderstelling Middelburgs Investeringsfonds heeft de raad tevens besloten om jaarlijks bij het opstellen van de Kadernota te bezien of de beschikbare middelen binnen de algemene reserve eenmalig kunnen worden ingezet voor het Middelburgs Investeringsfonds. Door het instellen van een specifieke investeringsreserve worden deze middelen specifiek toegewezen aan het Middelburgs Investeringsfonds.

De reserve grondbedrijf maakt deel uit van de weerstandscapaciteit. Het succesvol opbouwen van deze reserve is echter afhankelijk van de ontwikkelingen binnen de gemeentelijke grondexploitaties. Daarnaast is het niet uitgesloten dat (nieuwe) ontwikkelingen kunnen leiden tot het niet volledig kunnen realiseren van reeds vastgestelde grondexploitaties. Deze waardevermindering komt ten laste van deze reserve. Gezien deze onzekerheden wordt geadviseerd om bij het inzichtelijk maken van de "vrije ruimte" binnen de weerstandscapaciteit de reserve Grondbedrijf buiten beschouwing te laten, zowel nu als in de toekomst. Deze systematiek is consistent met het beleid dat vorig jaar is gehanteerd.

Door de reserve grondbedrijf buiten beschouwing te laten, beperken we ons in feite tot het schetsen van de "vrije ruimte" binnen de algemene reserve. Met de streefwaarde van 1.4 in gedachten, kunnen we een bedrag van € 19,5 miljoen (Stand jaarrekening 2024) binnen de algemene reserve beschouwen als een overschot boven de streefwaarde. Let op: dit is een momentopname. Zowel de omvang van het risicoprofiel als de omvang van de algemene reserve kunnen in de komende jaren (sterk) veranderen. Het gebruik van de berekende "vrije" ruimte op dit moment vergroot de kans dat de verhouding in de toekomst onder de streefwaarde zal liggen. Het saldo van de jaarrekening 2024 is uiteraard nog niet definitief. Als dit nog verandert, heeft dit automatisch invloed op de hieronder gepresenteerde "ruimte". De uiteindelijke onttrekking wordt dus pas bepaald bij het definitief vaststellen van de jaarrekening 2024.

Weerstandscap: gecorrigeerd (excl res Grondb./ Onvz.)	2024	2025	2026	2027	2028	2029
Algemene reserve	32.020	43.926	44.076	43.301	43.301	43.301
vastgestelde weerstandscap. raad minimaal (= ratio 1.0)	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000	17.000
vastgestelde weerstandscap. raad streefwaarde (= ratio 1.4)	23.800	23.800	23.800	23.800	23.800	23.800
ruimte weerstandscapaciteit boven streefwaarde (> 1.4)	8.220	20.126	20.276	19.501	19.501	19.501

Tabel 6: Gecorrigeerd weerstandsratio obv stand Jaarrekening 2024

Volgens het besluit van de Kaderstelling Middelburgs Investeringsfonds kan bij de begroting van 2026 rekening worden gehouden met een voorlopige toevoeging van 19,5 miljoen euro aan het betreffende fonds. Echter bij het besluit van het ZEH-dividend is aangegeven dat via expliciete besluitvorming bij de kadernota de mogelijkheid blijft bestaan om het ZEH-dividend naast het fysieke domein/Investeringsfonds ook in te kunnen zetten op andere domeinen als daar incidentele dekkingsmiddelen benodigd zijn. Dit moment dient zich hierbij aan. Het college stelt voor € 1,0 miljoen in te zetten om het saldo van het eenmalige tekort over 2026, 2027 en 2028 af te dekken. Het voorstel is om het resterende bedrag € 18,5 toe te voegen aan het investeringsfonds. In de bijlage is een overzicht van de reserve investeringsfonds opgenomen.

Voorstellen nieuw beleid

Het college stelt voor om voor onderstaande aanmeldingen de financiële middelen in de komende meerjarenbegroting 2026-2029 op te nemen.

bedragen x € 1.000) (+ = voordeel, - = nadeel)

Nr.	O&O	Aanmelding	Inc. / Struc.	2025	2026	2027	2028
0 Bestuur en ondersteuning							
1	ja	I	Opkomst bevorderende activiteiten verkiezingen Gemeenteraad 2026	-30	0	0	0
2	ja	S	Information security officer (ISO)	-52	-54	-57	-59
3	ja	S	Automatiseren in-, door- en uitstroomproces van personeel	-35	-27	-27	-27
4		S	Verbreden behoud van ons vastgoed.	-25	-25	-25	-25
5		S	Vergadervoorzieningen dienstgebouwen	0	-131	-131	-131
6	ja	S	Scansoftware informatievoorziening	-75	-75	-75	-75
7	ja	S	Aanbesteding digitale uitgaande post	-120	-120	-120	-120
8	(1)	I	Portfoliomanagement	-57	0	0	0
9	(1)	S	Adviseur Kabinet	-52	-55	-57	-60
10		S	Parkeertarieven verhogen	300	300	300	300
11	ja	S	Stelpost financiële tegenvallers	-1.950	-1.950	-1.950	-1.950
12		I	Taakstelling Jeugd 2026-2027	-500	-750	0	0
13		S	Taakstelling Jeugd verhoging	0	0	0	1.100
1 Veiligheid							
14	ja	S	Vakspecialist ondermijning	-94	-99	-104	-108
2 Verkeer, vervoer en waterstaat							
15	(1)	S	Projectondersteuner civieltechnisch	-188	-198	-207	-216
16	(1)	S	Projectleider civieltechnisch	-103	-109	-113	-119
17	ja	S	Beheer & onderhoud civieltechnische kunstwerken	-213	-213	-213	-213
18	ja	I	Actualisatie verkeersmodel Walcheren	-75	-50	0	0
19		S	Verhoging bijdrage verkeerseducatie	-15	-15	-15	-15
20		I	Veilige schoolomgeving OZEO scholen Grevelingenstraat	-180	0	0	0
21		S	Vervanging parkeerverwijssysteem (PVS)	0	-83	-83	-83
22		S	Renovatie Arnesteinkade	0	-24	-24	-24
23	ja	S	Renovatie van glooiingen en damwanden	0	0	0	-47
24	ja	I	Baggerwerkzaamheden	0	0	-171	0
3 Economie							
25		I	Bijdrage aan Expat Center Zeeland	-34	-34	-34	0
4 Onderwijs							
26	ja	S	Herstel gymzaal Kruisweg, Nehalennia	0	-12	-12	-12

Nr.	O&O	Aanmelding	Inc. / Struc.	2025	2026	2027	2028
27	ja	I	Tijdelijke voorziening VSO Atalant	-45	-45	0	0
28	ja	S	Voorbereidingskrediet Aventurijn + aanvullend bouwkosten	-116	-337	-337	-337
29	ja	I	Voorbereidingskrediet Franciscusschool	-25	0	0	0
30	ja	I	Tijdelijke huisvesting Regenboogschool	-45	-45	-45	-45
31	ja	I	Tijdelijke huisvesting TEC	-48	-48	-48	-48
32		I	CSW vertraging met 1 jaar	1.258	0	0	0
33		I	Versterken ondersteuningsstructuren in het onderwijs.	-400	-400	0	0
34		I	Intermediair onderwijs en jeugd	-40	-40	0	0
5 Sport, cultuur en recreatie							
35	ja	I	Renovatie tennisbanen LTC de Schenge	0	-90	0	0
36		S	Smart Buildings (software) fase 1	-220	-30	-30	-30
37		I	Aanvullend subsidiebudget evenementen Middelburg	-50	-50	-50	0
38		I	Evenementencoördinatie en budget initiatieven	-20	-20	0	0
39		I	Projectsubsidie vernieuwende kunst	-75	-75	-75	-75
40		S	Budget jaarlijkse subsidie kunst en cultuur	-85	-85	-85	-85
41		I	Open Monumentendag	-15	0	0	0
42		I	Herstelwerkzaamheden beschermd erfgoed WW2	-15	0	0	0
43		S	Begeleiding SROI	-50	-50	-50	-50
44	ja	S	Huurlasten Biljartvereniging Middelburg	-10	-10	-10	-10
6 Sociaal domein							
45		I	Verbreden behoud van ons vastgoed.	-100	-100	0	0
46	ja	S	Sociaal beheer	-290	-290	-290	-290
47	ja	S	Ondersteuning sociaal beheer	-52	-55	-57	-60
48	ja	I	Coördinatie sociaal beheer	-75	-79	0	0
49		S	Etty Hillesum Huis	-15	-15	-15	-15
50	ja	S	Publiek vervoer Zeeland (GVC)	-40	-40	-40	-40
51		S	Ontwikkelsubsidie uitvoeringsagenda mensenrechten	-87	0	0	0
52		S	Ophogen subsidie Manteling (sociale basis)	-70	-70	-70	-70
53		S	Verhogen budget GebouwBeheersPlan (GBP), Verbreden behoud van ons vastgoed.	-12	-12	-12	-12
54	(1)	S	Wmo consulent	-122	-129	-135	-141
55	(1)	S	Jeugdconsulent	-94	-99	-104	-108
56		I	Sociaal team	-700	-700	0	0
57		S	Uitbreiden Thuisbegeleiding zonder indicatie	-50	-50	-50	-50
58		S	Stimuleren initiatieven inloopvoorzieningen	-70	-70	0	0

Nr.	O&O	Aanmelding	Inc. / Struc.	2025	2026	2027	2028
59	ja	S	Jeugdhulp 2026 e.v.	-2.780	-2.863	-2.949	-3.038
60	ja	S	Inzet compensatie Rijk volumetoename Wmo	259	529	811	1.104
7 Volksgezondheid en milieu							
61		S	Nieuw datapakket afvalbeheer	-80	-40	-40	-40
62		S	Nieuw datapakket afvalbeheer	80	40	40	40
63	ja	S	Bestrijding hoornaar	-50	-50	-50	-50
64	(1)	S	Uitvoerend medewerker BCR	-64	-67	-70	-74
8 Volkshuisvesting, RO en sted vern							
65	(1)	S	Casemanagers omgevingswet	-206	-217	-227	-237
66	(1)	I	Functioneel beheerder CLO	-95	-101	0	0
67	ja	I	Uitvoeringsprogramma woon-zorg-welzijnvisie	-270	-100	-100	-100
68		I	Extra vraag voor toezicht en handhaving	-706	-706	-616	0
Saldo				-9.187	-10.333	-7.821	-5.744

Tabel 7: Aanmeldingen Kadernota 2026 - 2029

Toelichting Nieuw beleid**0 Programma Bestuur en Ondersteuning**

Nr. 1	Opkomst bevorderende activiteiten verkiezingen Gemeenteraad 2026	Yvonne van Mastrigt
--------------	---	----------------------------

Investeringsbedrag: €	2026	2027	2028	2029
I	€ -30000	€ 0	€ 0	€ 0

We willen de inwoners van de gemeente in staat stellen zich goed te oriënteren op het werk van de gemeenteraad, de standpunten te vergelijken en daarmee te motiveren om te stemmen en de opkomst te bevorderen. Gedacht kan worden aan het meedoen aan een stemwijzer, een platform voor standpuntuitwisseling, informatiebijeenkomsten voor doelgroepen, jongeren benaderen en extra inzet communicatiemiddelen.

Nr. 2	Information security officer (ISO)	Formatie-uitbreiding	Yvonne van Mastrigt
--------------	---	-----------------------------	----------------------------

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -51500	€ -54281	€ -56723	€ -59276

Met de naderende implementatie van de Cyberbeveiligingswet, die de NIS2-richtlijn van de EU implementeert, wordt het steeds belangrijker voor gemeenten om hun informatiebeveiliging op orde te hebben. De Cyberbeveiligingswet stelt strengere beveiligingsnormen en meldingsvereisten voor incidenten. Om aan deze eisen te voldoen en de toenemende auditlast effectief te beheren, stellen wij voor om een nieuwe functie toe te voegen aan het I-Cluster: Information Security Officer (ISO). Deze rol neemt onder andere de audittaken van de CISO over en helpt bij het implementeren van de Cyberbeveiligingswet.

De Cyberbeveiligingswet is de Nederlandse vertaling van de NIS2-richtlijn en breidt de reikwijdte uit naar meer sectoren en stelt strengere eisen aan de beveiliging van netwerk- en informatiesystemen. Gemeenten hebben een zorgplicht, waarbij zij zelf risicobeoordelingen moeten uitvoeren en passende maatregelen moeten nemen om de continuïteit van hun diensten te waarborgen. Daarnaast moeten incidenten binnen 24 uur worden gemeld. De risico's aan het niet voldoen van de Cyberbeveiligingswet zijn: verhoogde kans op cyberaanvallen, boetes en sancties (tot 10 miljoen euro), verlies van gegevens en operationele verstoringen waarbij de gemeente de burger niet meer kan bedienen. De nieuwe wetgeving en verhoogde auditdruk leggen extra verantwoordelijkheden op de gemeente. Informatiebeveiliging is voortdurend in beweging, en hackers ontdekken steeds meer manieren om aan te vallen. De gemeente moet hierop anticiperen, wat niet alleen geld maar ook extra capaciteit vereist. De huidige taken van de CISO zijn al omvangrijk, waardoor het onmogelijk is om aan alle nieuwe eisen te voldoen zonder uitbreiding van capaciteit. Het is daarom cruciaal om extra middelen vrij te maken om de veiligheid en continuïteit van onze dienstverlening te waarborgen.

Nr. 3	Automatiseren in-, door- en uitstroomproces van personeel	Willemien Treurniet
--------------	--	----------------------------

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -35000	€ -26500	€ -26500	€ -26500

Er moeten een koppeling worden gerealiseerd tussen Youforce en Topdesk voor realtime gegevensuitwisseling. Op deze manier hoeven wijzigingen maar 1 keer ingevoerd te worden in Youforce (als bronsysteem) en verloopt het verdere proces zoveel als mogelijk geautomatiseerd. Hierbij moeten we aan eisen voldoen m.b.t. informatieveiligheid en privacy. Voldoen we hier niet aan dan riskeren we boetes en mogelijk onze aansluiting op DigiD. Dit heeft dus hoge prioriteit!

Nr. 4 Verbreden behoud van ons vastgoed.

Jeroen Louws

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -25000	€ -25000	€ -25000	€ -25000

We worden elk jaar steeds vaker geconfronteerd met vandalisme. Om gemeentelijk vastgoed te behouden is budget noodzakelijk voor herstelwerkzaamheden.

Nr. 5 Vergadervoorzieningen dienstgebouwen

Rutger Schonis

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ 0	€ -131000	€ -131000	€ -131000

Het realiseren van moderne vergadervoorzieningen voor gebruikers van gemeentelijke dienstgebouwen. De huidige vergadervoorzieningen moeten kunnen worden vervangen en/of aangevuld als daar noodzaak toe is. Daarnaast is de behoefte van meer, modernere en gebruiksvriendelijke vergadervoorzieningen toegenomen en blijkt de eerste aanschaf vanuit de corona periode ontoereikend om voor gebruikers in het gebouw effectief, efficiënt en hybride te kunnen vergaderen en presenteren. Voorheen werden deze aangeschaft en nu wordt deze faciliteit geleased.

Nr. 6 Scansoftware informatievoorziening

Rutger Schonis

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -75000	€ -75000	€ -75000	€ -75000

Voor deze doorontwikkeling zal de huidige lokale software van ca 10 jaar oud worden vervangen door nieuwe SAAS software. Hiervoor zal in 4de kwartaal 2025 een aanbesteding worden uitgezet voor een contract van 4+2 jaar. Hiermee wordt voldoen aan de eisen van het Zeeuws Archief inzake vervanging van documenten (analoog – digitaal).

Nr. 7 Aanbesteding digitale uitgaande post

Rutger Schonis

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -120000	€ -120000	€ -120000	€ -120000

Door onze bedrijfsprocessen verder te digitaliseren, werken we aan efficiëntie en het verminderen van onze analoge poststromen (door meer gebruik te maken van MijnOverheid) en in het kader van duurzaamheid. De aanbesteding is een voortzetting van de pilot voor digitale uitgaande post. Een gedeelte van dit budget kan worden ingezet voor reprografie (zie uitkomsten jaarrekening 2024). Het genoemde bedrag betreft de bruto kosten voor deze digitalisering. De netto kosten zijn: €60.000 (€120.000 - €60.000 minder uitgaven voor reprografie).

Nr. 8 Portfoliomanagement**Yvonne van Mastrigt**

Investeringsbedrag: €	2026	2027	2028	2029
I	€ -57000	€ 0	€ 0	€ 0

Sinds eind 2023 is een portfoliomanager aangesteld voor een periode van twee jaar, met een looptijd tot 1 september 2025. Hoewel er belangrijke stappen zijn gezet in de opzet en professionalisering van het portfoliomanagement, is dit traject nog niet afgerond. Vervolg is noodzakelijk om de (strategische) doelstellingen te realiseren. Belangrijke onderdelen hierbij zijn het opstellen en actueel houden van een overzicht van opgaven en projecten, evenals het verder implementeren van de basisprincipes van portfoliomanagement. Daarnaast is het opleiden van nieuwe projectleiders binnen de projectleiderspoule essentieel, zeker gezien het dreigende tekort. De hoeveelheid opgaven en de noodzaak om de werkwijze uniform en professioneel te houden, onderstrepen het belang van continuïteit. Daarom is er behoefte aan verlenging van de huidige inzet van 0,5 fte portfoliomanagement tot aan 1 september 2025.

Nr. 9 Adviseur Kabinet**Yvonne van Mastrigt**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -52000	€ -55000	€ -57000	€ -60000

De werkzaamheden op het gebied van bestuurlijke ondersteuning zijn de afgelopen periode aanzienlijk toegenomen. Dit betreft onder meer het schrijven van speeches, het voorbereiden van kabinetszaken en het ondersteunen van de activiteiten van het college. De groei in het aantal representatieve en ceremoniële verplichtingen vraagt om een structurele en professionele aanpak. Een belangrijk onderdeel hiervan is de toegenomen betrokkenheid bij Koninklijke Onderscheidingen. Niet alleen is het aantal voordrachten gestegen, ook de voorbereiding en begeleiding van deze trajecten – inclusief het opstellen van persoonlijke en passende toespraken – vergt meer tijd en aandacht. Deze activiteiten dragen bij aan de zichtbaarheid en waardering van inwoners en organisaties, en versterken de verbindende rol van het bestuur in de samenleving. Om deze taken op een kwalitatief hoog niveau te blijven uitvoeren, is het noodzakelijk om de capaciteit voor bestuurlijke ondersteuning structureel te versterken. Dit draagt bij aan een zorgvuldig voorbereide en professioneel gepresenteerde bestuurlijke vertegenwoordiging, passend bij de groeiende verwachtingen van zowel interne als externe stakeholders. Deze taken zullen enerzijds gedekt worden uit de voorgesteld uitbreiding (0,5 fte) van de capaciteit en anderzijds door binnen de beschikbare (toekomstige) capaciteit ruimte beschikbaar te krijgen.

Nr. 10 Parkeertarieven verhogen**Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ 300000	€ 300000	€ 300000	€ 300000

Parkeerbelastingen zijn algemene belastingen waarvan de inkomsten naar de algemene middelen van de gemeente gaan. Dit betekent dat er geen vooraf bepaald doel is voor deze inkomsten. De gemeenteraad beslist waar de opbrengsten worden ingezet. De gemeente is niet verplicht om de inkomsten specifiek aan parkeervoorzieningen of infrastructuur te besteden. Momenteel is er veel beweging op het gebied van parkeren. In januari heeft de raad besloten om geld beschikbaar te stellen voor onderzoek naar extra of uitgebreide parkeerlocaties. Dit initiatief moet bijdragen aan een autoluwe stad, met parkeermogelijkheden aan de randen voor bezoekers, meer groen en goede fietsvoorzieningen.

Om tot een sluitende meerjarenbegroting te komen wordt voorgesteld de parkeertarieven te verhogen:

- € 0,10 per uur voor parkeergarages
- € 0,20 per uur voor straatparkeren

Nr. 11 Stelpost financiële tegenvallers

Rutger Schonis

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -1950000	€ -1950000	€ -1950000	€ -1950000

Om financiële risico's en onvoorziene tegenvallers binnen de bestaande begroting op verantwoorde wijze op te vangen, wordt een stelpost opgenomen. Deze stelpost fungeert als vangnet voor onderdelen van de kostenraming die nog onzeker zijn of waarvan de exacte omvang op dit moment moeilijk is in te schatten. Hiermee wordt voorkomen dat de gemeente wordt geconfronteerd met financiële lasten die voortvloeien uit huidige besluitvorming, zonder dat daar dekking voor is geregeld. Het opnemen van een stelpost draagt bij aan een robuuste en toekomstbestendige begroting en waarborgt de continuïteit van beleid en uitvoering. Sinds de eerste meerjarenbegroting 2023-2026 van dit college is het steeds gelukt een begroting voor te leggen met ruimte voor investering in de vier gedeelde opgaven van college en raad. Voor dit jaar is dat anders. Het college heeft de afweging gemaakt vanuit financiële voorzichtigheid om deze stelpost nu op te nemen en niet om de ruimte voor andere zaken in te zetten.

Nr. 12 Taakstelling Jeugd 2026-2027

Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -500000	€ -750000	€ 0	€ 0

In de Kadernota 2025 - 2028 is besloten een taakstelling voor Jeugdzorg op te nemen. Om de zorgkosten Jeugd te beteugelen moet regionaal invulling gegeven worden aan de hervormingsagenda Jeugd. Lokaal treffen we maatregelen die ervoor zorgen dat Jeugdzorg ook in de toekomst betaalbaar blijft. Deze taakstelling is gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de hervormingsagenda. Binnen de besparingsdoelstellingen (1 miljard) van het Rijk zijn maatregelen geformuleerd. Sommige doelstellingen zijn haalbaar, andere onzeker. Bij het bepalen van de taakstelling is uitgegaan van alleen de haalbare doelstellingen, wat een besparing van ruim 650 miljoen (landelijk) mogelijk maakt. Voor Middelburg is dit bedrag berekend op € 2.086.000.

Vanaf 2026 is er een taakstelling voor Jeugdhulp opgenomen in de begroting, met bedragen van €500.000 in 2026, €750.000 in 2027, en €1.000.000 in zowel 2028 als 2029. De contractering zal vanaf 2026 voor twee jaar worden uitgevoerd volgens de huidige werkwijze. Hierdoor komt de taakstellingen voor 2026 en 2027 onder druk komen te staan. Op dit moment is voorzien dat jeugdzorg vanaf 2028 opnieuw zal worden aanbesteed, wat de kans vergroot dat de taakstelling gehaald kan worden. Tegelijkertijd bestaat, door de opbouw van voorliggende voorzieningen, het risico dat de taakstelling niet wordt gehaald of pas later gerealiseerd kan worden. In de begroting 2026 zal dit risico vertaald worden in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing.

Het advies is deze bijstelling van de taakstelling op te volgen. Dit advies sluit aan bij de conclusies van de commissie-Van Ark: De uitvoering van deze hervorming staat onder grote financiële druk en is ook verder uitgewerkt in de Voorjaarsnota van het Rijk waarin gemeenten extra middelen toegekend hebben gekregen voor 2027 en 2028. De maatregelen uit de agenda leiden tot forse bezuinigingen, terwijl de uitgaven aan jeugdzorg juist blijven stijgen. 'Het is niet wenselijk en niet haalbaar om de beoogde besparingen vanaf 2026 te handhaven.

Nr. 13 Taakstelling Jeugd 2028 en verder**Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1100000

Verhoging taakstelling Jeugd met 20%

Sommige gemeenten hebben het maximale moeten inboeken om tot een sluitende begroting te komen. In 2025 is besloten gefaseerd een oplopende bedrag als taakstelling in te boeken. Dit was gebaseerd op 50% van de opbrengst mogelijkheden uit de Hervormingsagenda Jeugd. Uit de voorjaarsnota blijkt dat het uitgangspunt van het Rijk over de financiering van Jeugdzorg en de opbrengst mogelijkheden vanaf 2028 zijn invulling zal krijgen. zie ook hieronder. Omdat Middelburg een zeer voorzichtige benadering heeft gekozen in 2025 wordt voorgesteld om de taakstelling over het haalbare opbrengsten met 20% te verhogen (wordt 70%). Indien de uitkomsten van het Rijk hier aanleiding toe geven zal het effect op deze taakstelling opnieuw worden bekeken.

Indexering opbrengst Hervormingsagenda

Bij het vaststellen van de begroting voor 2025 is besloten om een taakstelling voor de Jeugdzorg op te nemen (zie hierboven). Deze taakstelling is gebaseerd op de verwachte ontwikkeling van de hervormingsagenda. Binnen de besparingsdoelstellingen van 1 miljard euro van het Rijk zijn maatregelen geformuleerd. Door de onder punt g aangekondigde indexering van de opbrengst Jeugdzorg zijn de doelstellingen, en hiermee de geformuleerde doelstellingen, uit de hervormingsagenda met 50% (507 miljard euro) bijgesteld. In eerdere berichtgeving is aangegeven dat een aantal van deze doelstellingen haalbaar is, maar voor sommige andere nog onzeker. Bij het eerder bepalen van de taakstelling is uitgegaan van alleen de haalbare doelstellingen, die het Rijk nu bijstelt. Dit levert, door de indexering, een landelijke besparing op van ruim 980 miljoen euro (was 650 miljoen euro). Voor Middelburg is dit bedrag berekend op 3,1 miljoen euro (was 2,1 miljoen euro). Uitgaande van hetzelfde uitgangspunt, maar rekening houdend met de indexering, kan de taakstelling kan voor 2029 worden verhoogd naar 2,1 miljoen euro (70% van de haalbare doelstelling Hervormingsagenda Jeugd van € 3.1 miljoen).

1 Veiligheid**Nr. 14 Vakspecialist ondermijning****Formatie-uitbreiding****Yvonne van Mastrigt**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -94000	€ -99076	€ -103534	€ -108193

De aanpak ondermijning is een belangrijke pijler van integer bestuur. Door aan deze aanpak goed te positioneren en bemensen worden we als organisatie en samenleving weerbaarder tegen criminele elementen die de onder- en bovenwereld met elkaar verweven. De uitwassen ervan komen we tegen in de gemeente, zoals bezit en gebruik van wapens, handel in verdovende middelen, criminele uitbuiting, vormen van mensenhandel, geweld en bedreiging. Gemeente Middelburg is bezig met een professionaliseringsslag voor de aanpak van ondermijning. De gemeente investeert in de aanpak van ondermijning door een intensievere samenwerking en het verbeteren van de informatiepositie van de gemeente. Een intensievere samenwerking, zowel binnen de gemeentelijke organisatie als met partners buiten. Het verbeteren van onze informatiepositie door bewustwording te creëren, te signaleren, samenwerken met MMA, een gemeentelijk signalenoverleg in te richten met daarbij een privacy protocol en registratie en een informatiesysteem. De groei van het aantal signalen en verdachte situaties levert een significante groei op van de werkzaamheden die leiden tot en voortkomen uit (een verbeterde aanpak) van ondermijning. Tot nu

toe deden de AOV-ers binnen het cluster OOV (Wijk en Bestuur) dit erbij. Echter de werkzaamheden binnen de aanpak, de behoefte om signalen na te lopen, informatie te delen en te verrijken, controles te organiseren en uit te voeren, het uitvoeren van casussen, etc.. is de afgelopen jaren fors gegroeid en momenteel niet naar behoren uit te voeren. De professionaliseringsslag die Middelburg nu uitvoert zal de behoefte aan uitvoeringscapaciteit doen groeien. Door het toevoegen van een vakspecialist 'ondermijning'. Kan deze groei opvangen en terugdringen en ervoor zorgdragen dat de criminaliteit niet verder vat krijgt op onze samenleving.

2 Verkeer, vervoer en waterstaat

Nr. 15 **Projectondersteuner** **Formatie-uitbreiding** **Carla Doorn**
civieltechnisch

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -188000	€ -198152	€ -207068	€ -216386

De hoeveelheid werk is niet in balans met de beschikbare capaciteit. Bij de eerder kadernota is afgesproken dat hiervoor tijdelijk 3 fte versterking zou komen. Deze fte's zijn/worden nu ingevuld. Het is nu zaak om een en ander structureel te regelen.

- Structureel is de beschikbare capaciteit niet in overeenstemming met het ambitieniveau van de gemeenteraad.
- Voor de maatschappelijke opgaven worden wel hoge ambities geuit, maar geen middelen ter beschikking gesteld.
- Er is grote afhankelijkheid van maar weinig regie mogelijk op de maatschappelijke partners die nodig zijn voor het realiseren van de doelstellingen in de leefomgeving.
- Er worden enerzijds hoge verwachtingen gewekt bij bewoners over participatie, maar er is ook een grote ombuiging en inschikkelijkheid nodig bij alle partijen om de vele verschillende doelstellingen te bereiken.
- De technologische en maatschappelijke ontwikkelingen en veranderingen gaan erg snel en deze vragen enorm veel sturing, creativiteit, flexibiliteit van de gemeentelijke organisatie.
- Er is een groot tekort aan technisch, communicatief, politiek bestuurlijk sensitief, financieel onderlegd, empathisch (inhuur)personeel met ervaring in projecten en processen in een politieke omgeving.

Nr. 16 **Projectleider civieltechnisch** **Formatie-uitbreiding** **Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -103000	€ -108562	€ -113447	€ -118552

Idem als Projectondersteuner civieltechnisch

Nr. 17 **Beheer & onderhoud** **Carla Doorn**
civieltechnische kunstwerken

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -213000	€ -213000	€ -213000	€ -213000

Preventief beheer en onderhoud uitvoeren conform vastgesteld conditieniveau. Dit is vastgesteld in de beleidskaders beheer en onderhoud civieltechnische kunstwerken 2025-2034 zoals die door de raad is

vastgesteld. Goed onderhoud bewerkstelligt veiligheid voor de gebruikers en beschikbaarheid van de civieltechnische kunstwerken.

**Nr. 18 Actualisatie verkeersmodel
Walcheren**

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -75000	€ -50000	€ 0	€ 0

Doelstelling is om voor alle wegen met meer dan 2500 motorvoertuigen per etmaal de basisgeluidsemissies vast te leggen. Een tweede doelstelling is om een werkelijk beeld te krijgen van de fietsintensiteiten op het Middelburgse wegennet om daarmee betere beleidsmatige keuzes te kunnen maken. Er is nog geen concreet plan maar er zijn wel regionale afspraken om nu budgetten te reserveren voor 2026. Waarna er in 2026 eerst een uitgebreid telnetwerk wordt uitgezet voor auto en fiets en daarna het verkeersmodel wordt geactualiseerd. Vanaf 2027 zijn gemeenten verplicht om de basisgeluidsemissies voor wegen boven de 2500 motorvoertuigen vast te leggen. Aanpassing van het verkeersmodel is noodzakelijk voor het zorgvuldig berekenen van de Basisgeluidsemissies (BGE). Dit is een nieuwe wettelijke taak die geldt voor alle gemeenten.

**Nr. 19 Verhoging bijdrage
verkeerseducatie**

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -15000	€ -15000	€ -15000	€ -15000

Er ligt vanuit het Regionaal Orgaan Verkeersveiligheid Zeeland (ROVZ) een financiële onderbouwing bij de nieuwe werkwijze voor verkeerseducatie in Zeeland. Uit de ongevallencijfers blijkt dat jongeren een kwetsbare groep verkeersdeelnemers zijn die een aanzienlijk aandeel in het totale ongevallenaandeel innemen. Het aanbieden van verkeerseducatie is dan ook van groot belang. De negatieve trend die we jaarlijks terugzien in de ongevallencijfers vraagt om een uitgebreidere aanpak. Met de huidige financiële bijdrage vanuit de gemeente is het niet mogelijk om meer scholen aan te laten sluiten terwijl Middelburg juist één van de gemeente is waar nog de minste scholen zijn aangesloten. Er valt hier dan ook nog veel winst te behalen. Conform de nieuwe kostenverdeling is er een structurele verhoging nodig van de huidige budgetten voor verkeerseducatie van n€15.000,- met een bedrag van €15.000,- per jaar naar een totaalbedrag van €30.000,-. Hiermee is er ruimte om alle scholen aan te laten sluiten en de verkeerseducatie in Zeeland, maar vooral ook in Middelburg de gewenste impuls te geven.

**Nr. 20 Veilige schoolomgeving OZEO
scholen Grevelingenstraat**

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -180000	€ 0	€ 0	€ 0

De OZEO Klimopschool is een school voor bijzonder onderwijs veel kinderen uit de regio worden gebracht met de auto en/of taxi en busvervoer. Kinderen uit Middelburg komen veelal (soms onder begeleiding) op de fiets. De vele verkeersbewegingen leiden tot onoverzichtelijke verkeerssituaties in de directe omgeving van de school die voor kinderen moeilijk zijn te overzien.

In overleg met de scholen is een plan ontwikkeld om verkeersstromen en met name het halen en brengen met de auto beter en overzichtelijker te organiseren. Het voorliggende ontwerp heeft een groot draagvlak

binnen de scholen. Realisatie van opstelplaatsen voor taxivervoer en touringcar langs Grevelingenstraat en Merwedestraat voor leerlingenvervoer. We verminderen daarmee de conflicten tussen het taxivervoer en fietsers en voetgangers. Daarbij creëren we veilige looproutes naar de ingangen van de scholen.

**Nr. 21 Vervanging
parkeerverwijssysteem (PVS)**

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € 725.000	2026	2027	2028	2029
S	€ 0	€ -83000	€ -83000	€ -83000

Bezoekers worden aangemoedigd om zoveel mogelijk te parkeren op de parkeerlocaties aan de rand van de binnenstad. Met de huidige actualisatie van het parkeerbeleid en de toekomstige uitbreiding van parkeervoorzieningen werken we aan het versterken van de autoluwe binnenstad. Een goed functionerend parkeerverwijssysteem is hierbij noodzakelijk. We voorkomen hiermee onnodig zoekverkeer en dit draagt bij aan de verkeersveiligheid en leefbaarheid. Het huidige Parkeerverwijssysteem dateert van 2007 en heeft een uitbreiding gehad in 2010. Het huidige systeem is afgeschreven en een goede werking is niet meer gegarandeerd. Een vervangingskrediet is bij de aanschaf van het huidige systeem niet geregeld met uitzondering voor vervanging van de server. Hiervoor is nog een bedrag beschikbaar €75.000,- beschikbaar.

Met deze aanvraag vragen we een krediet voor vervanging en optimaliseren van het bestaande systeem. De werkzaamheden bestaan uit:

- De bestaande hardware zoals masten, dynamische en statische PVS borden en inwinvoorzieningen moeten worden vervangen en geoptimaliseerd.
- Huidige server met software vervangen en de aansturing van de parkeerverwijsborden koppelen aan het Netwerk Management Systeem (NMS) van Mobimaestro

Hiermee versterken we de autoluwe binnenstad en daarmee verbeteren van verkeersveiligheid.

Het college zet in om verder te kijken dan enkel monitoren van het aantal verkeersplekken die beschikbaar zijn. Het is wenselijk om de informatievoorziening breder te benaderen. Denk hierbij aan gegevens over weekmarkten, evenementen en verkeersmaatregelen, zoals renovaties die aanleiding geven om bepaalde straten tijdelijk te mijden. Ook het aspect van verkeersveiligheid, bijvoorbeeld door afleiding, dient hierin te worden meegenomen. Het doel is om te voorkomen dat binnen de gemeente op verschillende plekken afzonderlijke investeringen worden gedaan in informatiesystemen voor burgers en toeristen. Een integrale benadering voorkomt dat er meerdere, parallel werkende systemen ontstaan, wat ten koste gaat van de effectiviteit en samenhang.

Nr. 22 Renovatie Arnesteinkade

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € 685.000	2026	2027	2028	2029
S	€ 0	€ -23975	€ -23975	€ -23975

Op de Arnesteinkade is momenteel een gewichtsbepanking van toepassing. De kade is niet geschikt voor het beoogde gebruik en er zijn schades aan de constructie geconstateerd. Door vervanging- en herstelwerk wordt de kade weer geschikt gemaakt voor gebruik door zwaardere voertuigen.

**Nr. 23 Renovatie van glooiingen en
damwanden**

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € 858.000	2026	2027	2028	2029
S	€ 0	€ 0	€ 0	€ -47190

De glooiingen en damwanden in de Vlissingsevest functioneren als oeverbescherming van de primaire waterloop richting het gemaal. 2. De damwanden aan de Langeviele- en Veersevest zijn de hoofdconstructie van ontmoetingsplekken aan het water. Om de functies te waarborgen dienen we de objecten te vervangen.

Nr. 24 Baggerwerkzaamheden**Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ 0	€ 0	€ -171000	€ 0

Het waterschap monitort de staat van de waterlopen. Elke waterloop moet een bepaalde diepte hebben. Als er te veel slib ophoopt, moet er worden gebaggerd. Op basis van prognoses plant het waterschap baggerwerkzaamheden in, en op basis van de monitoring wordt de planning bijgestuurd. Gezien de slibophoping in de Vlissingse Watergang moet hier in 2028 worden gebaggerd. Niet tijdig baggeren kan de doorstroming van water belemmeren, wat kan leiden tot overstromingen en wateroverlast, vooral tijdens periodes van zware regenval. In deze aanvraag wordt € 171.000 gevraagd voor het dekken van kosten voor incidentele onderhoudswerkzaamheden in 2028. De werkzaamheden zijn uiterlijk gereed in 2029. Volgend jaar wordt nogmaals een aanvraag gedaan om kosten die voortvloeien uit incidentele onderhoudswerkzaamheden in 2030 te dekken. Deze werkzaamheden zijn uiterlijk gereed in 2031.

3 Economie**Nr. 25 Bijdrage aan Expat Center Zeeland****Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -33500	€ -33500	€ -33500	€ 0

Bevorderen dat buitenlandse werknemers zich inschrijven. Buitenlandse medewerkers helpen om hun weg te vinden in de Nederlandse samenleving. Tegengaan van misbruik van buitenlandse werknemers door voorlichting te geven over sociale wetgeving. De gemeenteraad heeft op 26 september 2024 besloten (24-110 AB):

- voor de jaren 2024 en 2025 €37.500 per jaar bij te dragen aan het Expat Center Zeeland
- deze bijdrage in 2024 te dekken vanuit de post onvoorzien en voor 2025 als incidentele post op te nemen in de begroting 2025. Er is nog geen besluit genomen over het verlengen van de bijdrage na 2025.

4 Onderwijs**Nr. 27 Tijdelijke voorziening VSO Atalant****Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -45000	€ -45000	€ 0	€ 0

Een tijdelijke uitbreiding van de huisvestingsvoorziening voor onderwijs bij VSO Atalant, door plaatsing op het terrein van de naastgelegen school Nehalennia. Het bestuur van Stichting Ozeo heeft door het insturen van een spoedprocedure verzocht om uitbreiding van de onderwijshuisvesting. Een algemene ontwikkeling

is dat er een groeiende vraag is naar Speciaal Onderwijs. Het leerlingenaantal is daarom de afgelopen tijd gegroeid. Tijdelijke huisvesting blijft van kracht totdat een definitieve oplossing is gevonden welke in 2028 is voorzien.

Nr. 28 Voorbereidingskrediet Willemien Treurniet
Aventurijn + aanvullend
bouwkosten

Investeringsbedrag: € 8.435.000	2026	2027	2028	2029
S	€ -116000	€ -337400	€ -337400	€ -337400

Voor de beoogde verbouwing/nieuwbouw van KC de Aventurijn is een voorbereidingskrediet van €116.000 nodig om te voorzien in goede huisvesting voor het onderwijs. In kadernota 2023 - 2026 zijn de jaarlijkse lasten voor een investering €1.390.000 opgenomen. Het betrof toen een uitbreiding op de huidige locatie. Gezien de ontwikkelingen in 'Hart van Griffioen', en een mogelijk andere positionering van het basisonderwijs in dit plan, is aanvullend budget nodig. De geraamde investering betreft een bedrag voor onderwijshuisvesting en een gymzaal.

Nr. 29 Voorbereidingskrediet Willemien Treurniet
Franciscusschool

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -25000	€ 0	€ 0	€ 0

Voor de beoogde verbouwing/nieuwbouw van de Fransiscusschool is een voorbereidingskrediet van €25.000 nodig om te voorzien in goede huisvesting voor het onderwijs. In kadernota 2023 - 2026 zijn de jaarlijkse lasten voor een permanente voorziening, ad € 600.000, opgenomen.

Nr. 30 Tijdelijke huisvesting Willemien Treurniet
Regenboogschool

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -45000	€ -45000	€ -45000	€ -45000

Voorzien in goede huisvesting onderwijs door uitbreiding, er wordt gezocht naar een permanente voorziening.

Nr. 31 Tijdelijke huisvesting TEC Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: €	2026	2027	2028	2029
I	€ -48000	€ -48000	€ -48000	€ -48000

Voorzien in goede huisvesting onderwijs door tijdelijke uitbreiding TEC hierbij middelen te reserveren voor continuering van de huidige huur en bijplaatsen tijdelijke units. Bij het COA wordt een beroep gedaan op de regeling Onderwijshuisvestingsbudgetten asielzoekers (OHBA regeling).

Nr. 32 CSW vertraging met 1 jaar**Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ 1258000	€ 0	€ 0	€ 0

Het idee om te komen tot een campus voor voortgezet onderwijs op Walcheren is ontstaan vanuit de wens om de kwaliteit, efficiëntie en toegankelijkheid van het onderwijs in de regio te verbeteren. De kern van het plan is om alle middelbare scholen op Walcheren – van vmbo-basis tot en met gymnasium – samen te brengen op één centrale locatie. Eveneens is voor de wijk Griffioen in Middelburg recent een belangrijke stap gezet in de ontwikkeling van het project 'Hart voor Griffioen'. De gemeenteraad heeft ingestemd met de verdere uitwerking van dit ambitieuze plan, dat tot doel heeft om van het hart van de wijk een levendige, groene en toekomstbestendige ontmoetingsplek te maken. De aanleiding voor deze ontwikkeling ligt in de veroudering van meerdere schoolgebouwen en de groeiende behoefte aan nieuwe woningen en voorzieningen in de wijk. Deze heroverweging zorgt ervoor dat de gereserveerde middelen voor de lokaties van de CSW Toorop (nieuwbouw) en CSW van de Perre (verbouw) vertraging oplopen.

Nr. 33 Versterken ondersteuningsstructuren in het onderwijs.**Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -400000	€ -400000	€ 0	€ 0

Sinds 2023 is de inzet geïntensiveerd van schoolmaatschappelijk werk, jongerenwerk (beiden door Vizita, SMW ook Vluchtheuvel), preventie op GGZ en verslaving (Emergis Preventie), signalering en ondersteuning jeugdverpleegkundige (GGD), en voorlichting en interventies op sociale weerbaarheid (Halt). Hiermee worden de ondersteuningsstructuren in het onderwijs versterkt. In de 2 jaar zal vanuit jeugdbeleidskader met onderwijs uitvoering gegeven worden aan de gewenste borging en zal het gesprek met het onderwijs gevoerd worden over waar gedeelde verantwoordelijkheden liggen. de voortzetting is gebaseerd op eerdere jaren tijdelijke middelen (NPO), het vervolg wordt opgenomen in het jeugdbeleid en de afstemming met het onderwijs over gedeelde verantwoordelijkheden.

Kosten zijn beïnvloedbaar, er kan gekozen worden om het niet voort te zetten. Echter de problemen zullen niet minder worden en mogelijk meer bij de geïndiceerde zorg komen. Daarnaast zijn de scholen gewend en tevreden over de inzet.

Nr. 34 Intermediair onderwijs en jeugd**Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -40000	€ -40000	€ 0	€ 0

Sinds de inzet van het Nationaal Programma Onderwijs is er inzet geweest vanuit de functie intermediair onderwijs en jeugd. Dit is belegd bij de toegang en levert een goede samenwerking op met het onderwijs en verbindingen met de inzet van het preventief jeugdteam (deels ook vanuit NPO ingezet). In de ontwikkelingen in de komende tijd, de rol die de gemeente inneemt t.o.v. de ondersteuningsstructuren in het onderwijs in het uitvoeren van het nieuwe jeugdbeleid zal gekeken worden wat een passende plaats zal zijn voor deze functie. Uitvoering van de functie intermediair onderwijs en jeugd, momenteel bij afdeling TIM gepositioneerd.

5 Sport, cultuur en recreatie**Nr. 35 Renovatie tennisbanen LTC de Schenge****Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ 0	€ -90000	€ 0	€ 0

LTC De Schenge dient in 2027 de toplaag van 4 tennisbanen te renoveren en wil ook graag 2 padelbanen aanleggen. Net als bij de andere 2 tennisvereniging hebben wij onderzoek gedaan naar de haalbaarheid hiervan voor de vereniging, waarbij aangetekend wij als gemeente best willen kijken naar de kosten voor de renovatie van de huidige tennisbanen, eventueel aangevuld met de benodigde uitbreiding van de parkeerplaatsen en/ of veiliger maken van de parking, maar niet voor de aanleg van padelbanen. Als gemeente hebben we daarom SWS opdracht gegeven om de financiële draagkracht van de vereniging te laten toetsen. Er is tevens al voorwerk gedaan naar de haalbaarheid op het gebied van padel in relatie tot geluidsnormen en eventuele geluidsoverlast. Op basis van de ontvangen informatie concludeert SWS dat de businesscase zoals die door LTC de Schenge is opgesteld voor de renovatie van de tennisbanen en investering in padelbanen voldoende haalbaar is, waarbij de continuïteit van de tennisclub voldoende lijkt gewaarborgd. Belangrijk voor het succes gaat zijn of wij als gemeente bereid zijn een subsidie te verlenen van € 80.000 euro voor de renovatie van de tennisbanen en €10.000,- voor het herinrichten van de parkeervoorzieningen op het tennispark. Het advies is echter wel in lijn met de eerdere besluitvorming over financiële steun bij de renovatie van de tennisbanen bij TV Dauwendaele (kadernota 2024-2027) en MLTC/ De Veste (gemeenteraad maart 2025). Om willekeur te voorkomen is het advies om LTC dezelfde vorm van ondersteuning te bieden.

Nr. 36 Smart Buildings(software)fase1**Rutger Schonis
Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -220000	€ -30000	€ -30000	€ -30000

Slimme kantooroplossingen zorgen ervoor dat we op termijn geld besparen door optimalisatie van ruimten. Wat is Smart Building? Een smart building is een gebouw waarin slimme, innovatieve technieken zijn geïntegreerd die de werk- en leefomgeving verbeteren. De doelmatige inrichting en alle daarin toegepaste slimme technieken samen, zorgen ervoor dat de gebruikers optimaal en duurzaam kunnen functioneren en presteren. De komende tijd zullen Smart Buildings meer en meer zijn intrede te doen. Met de steeds snellere intrede van technologische innovaties zal de vraag naar slimme (kantoor)gebouwen over 10 jaar meer regel zijn dan uitzondering. De volgende werkzaamheden worden voor deze investering gedaan:

Nr. 37 Aanvullend subsidiebudget evenementen Middelburg**Rutger Schonis**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -50000	€ -50000	€ -50000	€ 0

Een van de praktische problemen waar de gemeente Middelburg tegen aanloopt is de structurele overschrijding van het subsidiebudget voor evenementen. Er wordt in 2025 een subsidieregeling opgesteld waarin een formeel subsidieplafond wordt ingesteld. Om evenementen in Middelburg blijvend te ondersteunen, het evenementenaanbod te versterken en in het bijzonder een groot evenement in het

voorjaar aan te trekken, is extra budget nodig. Hiermee houden we Middelburg een bruisende stad waarin evenementen voldoende worden gestimuleerd en ondersteund.

Medio 2025 zal een subsidieregeling evenementen worden vastgesteld welke leidend zal zijn bij het verstrekken van subsidies voor evenementen in Middelburg. Hierin wordt ook het subsidieplafond vastgesteld om te voorkomen dat het subsidiebudget nog wordt overvraagd. Om evenementen in Middelburg blijvend te ondersteunen is het belangrijk dat het subsidiebudget wordt verhoogd.

Nr. 38 Evenementencoördinatie en budget initiatieven

Rutger Schonis

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -20000	€ -20000	€ 0	€ 0

T.b.v. het nieuwe evenementenbeleid is een projectleider aangesteld en een plan van aanpak vastgesteld. Dat laatste ziet toe op samenhangende acties binnen de gemeentelijke afdelingen die betrokken zijn bij evenementen en stroomlijnt de procedures. Dit is gereed begin 2026. Daarna kan naar initiatiefnemers de naam gecommuniceerd worden van de huidige ambtenaar die voor hen het eerste (en veelal) en enige aanspreekpunt kan zijn. Bijvoorbeeld door binnen elk van de bij evenementen betrokken gemeentelijke afdelingen een “accountmanager” te benoemen, die de route van aanvraag t/m evaluatie van vergunningen begeleidt en die als enig aanspreekpunt naar initiatiefnemers bekend gemaakt wordt. Eventuele (frictiekosten) kosten kunnen gedekt worden binnen de € 20.000. Om nieuwe evenement-initiatieven van de grond te kunnen laten komen wordt voorgesteld € 20.000 aan te vullen in het subsidiebudget en dat als zodanig te oormerken. Deze aanvulling geldt voor 2026 en 2027.

Nr. 39 Projectsubsidie vernieuwende kunst

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -75000	€ -75000	€ -75000	€ -75000

Kunst en cultuur geven in brede zin vorm aan de toekomst, het heden en aan ons gezamenlijk verleden. Het directe belang van kunst en cultuur laat zich moeilijk meten. Maar kunst en kunstenaars geven de samenleving kleur, levendigheid, verbondenheid en zorgen voor een bruisende, aantrekkelijke leefomgeving. De subjectieve kracht van verbeelding kan daarnaast op een eigen wijze helpen om antwoorden te geven op maatschappelijke vragen en uitdagingen. Een innovatieve cultuursector levert een bijdrage aan een aantrekkelijke woonomgeving voor (jonge) inwoners en aan een gezond lokaal kunstenaarsklimaat.

Door voortzetting van de projectsubsidie ‘vernieuwende kunst’ geven we ruimte aan het onverwachte: ruimte voor vernieuwing, innovatie en experiment. Initiatiefnemers worden met de subsidie ‘vernieuwende kunst’ gefaciliteerd om bij te dragen aan een kwalitatief hoogwaardig en pluriform aanbod van kunst en cultuur in Middelburg en het opbouwen en bereiken van een publiek daarvoor.

In de ‘Nadere regels subsidie kunst en cultuur gemeente Middelburg 2023-2026’ zijn criteria opgenomen voor eenmalige subsidie t.b.v. innovatieprojecten: nieuwe, experimentele initiatieven die bijdragen aan de uitvoering van de cultuurvisie. De regeling is al actief en beschikbaar voor zowel culturele organisaties als zzp’ers en privépersonen. Het belangrijkste verschil met de makersregeling is dat bij de regeling ‘vernieuwende kunst’ de culturele activiteit het hoofddoel is, waar bij de makersregeling de eigen artistieke ontwikkeling van de maker centraal staat.

**Nr. 40 Budget jaarlijkse subsidie
kunst en cultuur**

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -85000	€ -85000	€ -85000	€ -85000

De aanvragen voor jaarlijkse subsidie kunst en cultuur 2025 zijn beoordeeld aan de hand van beoordelingscriteria zoals opgenomen in de 'Nadere regels subsidie kunst en cultuur gemeente Middelburg 2023-2026', inclusief advisering door een onafhankelijke adviescommissie op het criterium 'artistiek-inhoudelijke kwaliteit'. Om de commissie in staat te stellen hun werk uit te voeren zonder bezuinigingsopdracht, verhoogde u in 2025 voor één jaar het subsidiebudget kunst en cultuur met € 85.000.

Toetsing van de aanvragen 2025 op basis van deze criteria levert een rangschikking op waarbij, op basis van het structurele (niet-verhoogde) subsidiebudget de volgende organisaties geen subsidie meer zouden kunnen ontvangen:

- Historische Scheepswerf C.A. Meerman Arnhemuiden;
- Koninklijke Oratoriumvereniging Middelburg;
- Stichting de Oostkerk Middelburg;
- Historisch Museum Arnhemuiden.

Handhaving van het huidige (structureel begrote) budget voor jaarlijkse subsidie kunst en cultuur kan op basis van de huidige stand van zaken (2025) onder meer als gevolg hebben dat beide culturele voorzieningen in Arnhemuiden niet langer levensvatbaar te openen zijn. Daarnaast beheert en exposeert Historisch Museum Arnhemuiden een deel van de Middelburgse kunstcollectie. Voor die stukken zal een alternatieve (opslag- of tentoonstellings-)plek gezocht moeten worden. De bemensing van de betreffende organisaties vindt grotendeels plaats via vrijwilligers. Ook in het geval van beëindiging van een subsidierelatie zal overigens een passende periode van afbouw benodigd zijn. N.B. Museum Arnhemuiden beheert een deel van de gemeentelijke kunstcollectie. Aanvullend moet zorg gedragen worden voor passende vervangende opslag.

Nr. 41 Open Monumentendag

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -15000	€ 0	€ 0	€ 0

Jaarlijks organiseren van Open Monumentendag waarvan het landelijk vastgestelde thema jaarlijks de invulling bepaald exclusief drukwerk en advertenties die via budget van de afd.. Communicatie worden bekostigd.

Incidenteel organiseren federatiedag Grote Monumenten Gemeenten, vergadering Convent Nederlandse Bouwhistorici, bijeenkomst commissie duurzaamheid FGM. Deze bijeenkomsten worden bij toerbeurt door de deelnemende gemeente georganiseerd.

Daarnaast is er momenteel geen mogelijkheid om zaken/initiatieven op het gebied van erfgoed financieel te kunnen ondersteunen. Er dienen zich met enige regelmaat zaken aan waarin een (beperkte) financiële ondersteuning vanuit de gemeente een bepalende rol kan hebben in het behoud van waardevol erfgoed. Ter illustratie: In de Hoogstraat is een voor Nederland volstrekt unieke wandafwerking aangetroffen die met steun van de gemeente onderzocht kon worden en geconserveerd is en in situ behouden kon blijven. De instandhouding van de Magirus 1931, een uniek mobiel erfgoed object is m.b.v. een financiële ondersteuning voor een periode van 3 jaar geborgd.. Een kleine financiële impuls kan de doorslaggevende factor betekenen voor het behoud en instandhouding van ons erfgoed. De landelijke en provinciale

subtsdieregelingen voor monumenten kennen hiaten waardoor eigenaren met hogere instandhoudingskosten worden geconfronteerd wat met name bij bijzondere vondsten, zoals de recent aangetroffen 17e eeuwse houten kruiskozijnen in de Langviele, kan dit leiden tot het verdwijnen van historisch waardevolle elementen. Omdat zaken zich incidenteel aandienen is er geen eenmalige investering aan te verbinden. Er is behoefte aan structureel budget waaruit incidentele ondersteuningsbijdragen kunnen worden toegekend. Het college stelt voor dit eenmalig toe te kennen en een continuering van deze middelen af te wegen in het nieuw op te stellen erfgoedbeleid.

**Nr. 42 Herstelwerkzaamheden
 beschermd erfgoed WW2**

Carla Doorn

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -15000	€ 0	€ 0	€ 0

Jaarlijks onderhoud- en incidentele herstelwerkzaamheden aan het in eigendom van de gemeente zijnde (rijks)beschermd erfgoed uit de tweede wereldoorlog. Voor de rijksbeschermd onderdelen van het Landfront Vlissingen die gelegen zijn op het grondgebied van de gemeente Middelburg als ook voor de als gemeentelijk monument beschermde bunkers in park Toorenvliet heeft de gemeente een instandhoudingsverplichting. Die hebben vooral betrekking op het voorkomen van overmatige begroeiingen in en rond de betonnen objecten en incidentele werkzaamheden voor herstel van incidentele schade en reiniging bij vandalisme. Het onderhoud van de betonnen objecten zijn niet inpasbaar in het gebouwenbeheerplan van FaZa en ook de 'groenwerkzaamheden' bleken niet inpasbaar in de groenbeheerplannen'. Erfgoed Middelburg is voor externe partijen zoals de St. Bunkerbehoud, die o.a. de museumbunker op Toorenvliet in gebruik heeft, het aanspreekpunt t.a.v. deze objecten. Met een structureel budget voor deze afdeling kunnen adequaat en in overleg met o.a. stadsbeheer en FaZa de noodzakelijke werkzaamheden worden uitgevoerd. Het college stelt voor dit eenmalig toe te kennen en een continuering van deze middelen af te wegen in het nieuw op te stellen erfgoedbeleid.

Nr. 43 Begeleiding SROI

Jeroen Louws

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -50000	€ -50000	€ -50000	€ -50000

In 2025 zullen medewerkers van Orionis met een afstand tot de arbeidsmarkt worden ingezet voor werkzaamheden in de openbare ruimte in Middelburg. Goede begeleiding door voorlieden vanuit Orionis is hierbij essentieel. Om de verschillende ploegjes in hun dagelijks werk te begeleiden, is een extra voorman vanuit Orionis nodig in de dienstverleningsovereenkomst (DVO) voor 2025. Deze inzet is bedoeld om een hogere bijdrage in de GR-kosten te voorkomen. In de DVO van 2025 zullen ongeveer 17 medewerkers van Orionis worden ingezet voor werkzaamheden in zowel het Groen als het Grijs. Voor de werkzaamheden in het Groen heeft de raad in mei 2024 al budget toegekend. Voor de werkzaamheden in het Grijs, zoals straatwerk, het ledigen en schoonmaken van afvalbakken, het reinigen van afvalcontainers en het opruimen van zwerfvuil (inclusief grachten), zijn verschillende ploegjes actief waarvoor meerdere voorlieden nodig zijn. Dit voorstel betreft de inzet van een extra voorman. Het is de bedoeling om ook in 2026 en de jaren daarna een DVO af te sluiten, aangezien het om dagelijks terugkerende werkzaamheden gaat die het hele jaar door worden uitgevoerd.

**Nr. 44 Huurlasten Biljartvereniging
Middelburg****Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -10000	€ -10000	€ -10000	€ -10000

In overleg met de biljartvereniging en Amarijn is bepaald dat de biljartvereniging een ruimte nodig heeft voor 4 biljarttafels. De huidige koopovereenkomst stelt een huurprijs van €80 per vierkante meter voor 200 vierkante meter, wat neerkomt op €16.000 per jaar. De biljartvereniging wil echter €3.000 per jaar betalen, wat een tekort van €13.000 oplevert. Het bestuur vindt een beperkte verhoging van de contributie acceptabel om het lidmaatschap toegankelijk te houden. Een reële huurprijs voor vergelijkbare ruimten zou €8.000 zijn. Het plan is dat de vereniging de ruimte structureel huurt van Amarijn, en de gemeente een maximale structurele subsidie van €10.000 verstrekt. We hebben de biljartvereniging al de toezegging gedaan ze te ondersteunen/ faciliteren bij de verhuizing. De afgelopen jaren zijn kosten gemaakt aan de tijdelijke verhuizing naar het stadskantoor. Het is niet reëel om de totale kosten van 16.000,- bij een biljartvereniging neer te leggen, echter de mate van ondersteuning moet wel in lijn zijn met de ondersteuning aan andere groepen/ verenigingen. De verwachting is echter dat dit voor de biljartvereniging Middelburg nog niet realistisch is, zeker niet voor de eerste jaren gezien haar beperkte grootte van slechts 50 leden. Het plan is daarom dat de vereniging de ruimte structureel zal huren van Amarijn, en wij als gemeente de biljartvereniging een maximale (structurele) subsidie gaan verstrekken van € 10.000,-per jaar. Op basis van de subsidie aanvraag van de biljartvereniging Middelburg, inclusief begroting, zal jaarlijks worden bekeken of de subsidie in de toekomst naar beneden kan worden bijgesteld.

6 Sociaal domein**Nr. 45 Verbreden behoud van ons
vastgoed.****Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -100000	€ -100000	€ 0	€ 0

Voor het behoud van ons vastgoed is inventarisatie vereist voor de staat van onderhoud cultureel erfgoed (restauratie) en gemeentelijk vastgoed (renovatie)

Nr. 46 Sociaal beheer**Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -290000	€ -290000	€ -290000	€ -290000

Vanaf 2024 wordt er gezocht naar een passende vorm om het sociaal beheer te organiseren. Aanvankelijk was het de bedoeling om de uitvoering bij Vizita onder te brengen. Het is helaas niet gelukt om tot werkbare en betaalbare afspraken te komen. In Getij stopt per 1 juni 2025 's Heerenloo met het beheer. In Palet en van Cittershoff stopt per 1 augustus 2025 de beheeropdracht voor de huidige beheerder. In Hof van Buren wordt het beheer voorlopig uitgevoerd door Herstel Talent. In het Dorpshuis in Nw en St Joosland blijft de huidige beheerder actief. Er zijn op korte termijn 4 nieuwe beheerders nodig die de welzijn accommodaties kunnen openhouden, om de 2 jaar te overbruggen, totdat er een structurele vorm van sociaal beheer gerealiseerd kan worden.

Uitgangspunt is dat voor de 5 bestaande ontmoetingsplekken die de gemeente beheert, nieuw beleid voor sociaal beheer ontwikkeld. Dit is bij de volgende locaties: Het Palet, Het Getij, Hof van Buren (Afhankelijk

van de keuze van de raad, inclusief Grand Café Willem), Van Cittershoff en Dorps'uus op d'n oek. Voor de optie om beheerders in gemeentelijke dienst te nemen wordt niet gekozen. Voor een structurele oplossing (lange termijn) worden twee varianten uitgewerkt. Dit zijn het beheer door zelfstandige ondernemers en een beheerstichting. Aan de hand van deze uitgewerkte varianten kan een voorkeursrichting aangeven, waarna het aan de raad wordt voorgelegd.

- De voorkeursvariant en mogelijk extra financiële consequenties worden in een latere kadernota meegenomen;
- Er komt een apart voorstel voor een tijdelijke oplossing voor het beheer in 2025.

Nr. 47 Ondersteuning sociaal beheer Formatie-uitbreiding

Carla Doorn

Investeringsbedrag: €	2026	2027	2028	2029
S	€ -51800	€ -54597	€ -57054	€ -59621

Aantrekken van iemand die mede zorgt voor het implementeren van sociaal beheer voor onze welzijnslocaties (in ieder geval Palet, van Cittershof, Getij). De professionele sociaal beheerders vormen een stabiele basis op deze locaties. Zij organiseren, coördineren en werken mee met de dagelijkse werkzaamheden. Daarnaast hebben zij de opdracht om inwoners te activeren, samen met hen activiteiten te organiseren, oog te hebben voor persoonlijke vragen of problemen en mensen daarbij te ondersteunen of te begeleiden naar de juiste hulp. Doordat het werk van de welzijnslocaties niet bij een professionele partij neergelegd wordt, komt er automatisch meer werk bij de ambtelijke organisatie te liggen. De formatie van de huidige consultant welzijn is in de nieuwe constructie niet toereikend. Uitbreiding is nodig op regievoering op o.a. de volgende taken: zorgen voor goede bezetting, opstellen roosters, facturatie, BHV-organisatie, inkopen e.d.

Door het afscheid nemen van commercieel beheer en het inrichten van sociaal beheer is gebleken dat er veel komt kijken bij het inrichten hiervan. Waar voorheen bijv. het Palet functioneerde als para commerciële locatie is het de bedoeling er meer een centrum voor en van de wijk van te maken. Het beheer moet hierop ingericht worden, ondersteuning is benodigd om dit in goede banen te leiden doordat er geen professionele organisatie achter zit. Bij sociaal beheer is de horeca ondersteunend aan de activiteiten. De prijzen zijn laag. In 2023 liep het contract met Optisport af en heeft het college besloten om in het Palet en het van Cittershoff het sociaal beheer te introduceren.

Nr. 48 Coördinatie sociaal beheer Formatie-uitbreiding

Carla Doorn

Investeringsbedrag: €	2026	2027	2028	2029
I	€ -75200	€ -79260	€ 0	€ 0

Het college heeft gekozen voor sociaal beheer van wijkaccommodaties. Om dit sociaal beheer vorm en inhoud te geven is het nodig om blijvend capaciteit vrij te maken om de wijkbeheerders aan te sturen en het sociale aspect in het beheer vorm te geven. De coördinator sociaal beheer is aanspreekpunt voor het sociaal beheer, de inwoners die gebruik maken van de voorzieningen en de maatschappelijke organisaties. De beleidsambtenaar die het beleid tot op heden heeft geschreven zal verder moeten met het beleid voor alle accommodaties in de gemeente. Echter om het sociaal beheer een succes te laten worden is het noodzakelijk dat een ambtenaar blijvend belast wordt met de coördinatie van deze manier van werken. De ervaring heeft inmiddels geleerd dat het beheren van welzijnsaccommodaties en het samenspel hierbinnen tussen beheerders en vrijwilliger en inwoners niet vanzelf gaat. Het is nodig dat de begeleiding goed geregeld is en dat er terugkoppeling plaatsvindt vanuit het beheer naar de gemeente en andersom.

In het coalitieakkoord is opgenomen dat bij het beheer van wijkvoorzieningen oog moet zijn voor de menselijke maat. Hieruit vloeit de keuze voort voor sociaal beheer van deze voorzieningen. Als de aanvraag gehonoreerd wordt dan zal het beleid verder uitgewerkt kunnen worden. Als dit niet gebeurt dan zal er een andere keuze gemaakt moeten worden.

Nr. 49 Etty Hillesum Huis**Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -15000	€ -15000	€ -15000	€ -15000

Educatie en aandacht voor mensenrechten, specifiek vrijheid, bespreekbaar maken door subsidie te verstrekken aan het Etty Hillesum Huis. Mensenrechten staan hoog op de agenda. Worden in 2025 nog verder uitgewerkt in beleidsregels, dus dit loopt erop vooruit n.a.v. motie in de raad.

Nr. 50 Publiek vervoer Zeeland (GVC)**Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -40000	€ -40000	€ -40000	€ -40000

Het realiseren van een toekomstbestendig en integraal publiek vervoerssysteem in Zeeland. Hiermee worden reguliere buslijnen, flexvervoer (op afroep) en doelgroepenvervoer (o.a. Wmo en jeugdzorg) in één systeem samengebracht, waardoor de bereikbaarheid verbetert en de kosten beheersbaar blijven. Ja. In de bijdrageregeling, die als bijlage bij de GR hoort, is vastgelegd dat de bestaande gemeentelijke budgetten/formatie voor deze taken gefixeerd worden voor drie jaar. Wijzigingen in het takenpakket of extra personeel gaan via een besluit in het Algemeen Bestuur van de GR, met een verdeelsleutel van 70% (provincie) en 30% (gemeenten).

We gaan hiervoor het volgende organiseren:

- Overdragen (mandateren) van de bestaande gemeentelijke mid-office werkzaamheden aan de GR;
- Overhevelen van personeel/middelen (samen ca. €360k/jaar) of het equivalent in budget;
- Vastleggen van de bijdrage en verdeelsleutel (in de bijdrageregeling) voor drie jaar (2026 t/m 2028, doorlopend tot 2029);
- Eventuele uitbreiding van het takenpakket of extra formatie via besluitvorming in het AB van de GR.

Nr. 51 Ontwikkelsubsidie uitvoeringsagenda mensenrechten**Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -86500	€ 0	€ 0	€ 0

Er komt een (algemeen) beleidskader met uitvoeringsagenda met de Four Freedoms als uitgangspunt. Gelijkwaardigheid en mensenrechten is opgenomen in coalitieakkoord. Daarbij moet er een uitvoeringsagenda worden vastgesteld. Het zal aan het college, de raad, de samenwerkingspartners en inwoners worden voorgelegd wat de prioritering hierbij moet zijn. Gedacht kan bijvoorbeeld worden aan:

- het ontwikkelen van een Sociale inclusie agenda;
- de uitbreiding van opvang van mensenrechtenverdedigers (uitbesteding);

- het faciliteren en bevorderen interreligieus contact;
- subsidiëren van initiatieven en activiteiten t.b.v. het vormgeven van mensenrechten;
- citymarketing;
- (Middel)burgerschap' (in samenwerking met onderwijs);
- en aansluiting bij de European Coalition of cities against Racism (ECCAR).

Het college stelt voor dit eenmalig toe te kennen en een continuering van deze middelen af te wegen in de uitvoeringsagenda die nog moet worden vastgesteld.

**Nr. 52 Ophogen subsidie Manteling
(sociale basis)**

Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -70000	€ -70000	€ -70000	€ -70000

De gemeente Middelburg subsidieert stichting Manteling (samen met de gemeente Veere). De stichting is onze uitvoerder voor het ondersteunen van mantelzorgers; een taak uit de Wmo. Door mantelzorgers goed te ondersteunen wordt (geïndiceerde) Wmo-ondersteuning voorkomen of uitgesteld. doelstelling is het ondersteunen van mantelzorgers, waardoor zij niet overbelast raken en de zorg voor hun naaste kunnen volhouden. In het Middelburgs model: de sociale basis op orde, is Manteling een onderdeel. Er is sprake van uitgaven op basis van een wet en een (subsidie)overeenkomst. De stichting is in de afgelopen jaren geconfronteerd met CAO-verhogingen die niet binnen onze indexaties passen. Er zijn door de stichting diverse beheersingsmaatregelen getroffen, maar daar is nu een grens aan bereikt, waardoor de stichting vanaf 2025 extra subsidie aanvraagt. De stichting voert de afgesproken prestaties uit; niet meer en niet minder. We willen juist deze doelgroep goed blijven ondersteunen. Zeker met het oog op de toekomst: door de vergrijzing zal er minder zorg per inwoner beschikbaar zijn. Dit leidt tot een groter beroep op de mantelzorgers. Tegelijkertijd zijn er per zorgvrager steeds minder mantelzorgers beschikbaar. Het risico van overbelasting bij mantelzorgers neemt dus toe. Door mantelzorgers goed te blijven ondersteunen kunnen vragen aan de gemeente voor Wmo-ondersteuning worden uitgesteld. Overigens is de vraag om extra subsidie voor 2025 nog in behandeling. Deze zal apart aan het college worden voorgelegd, maar deze vraag loopt uiteraard door in komende jaren. Daarom hebben we de voortzetting voor komende jaren hier alvast meegenomen.

**Nr. 53 Verhogen budget
GebouwBeheersPlan (GBP),
Verbreden behoud van ons
vastgoed.**

Jeroen Louws

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -12100	€ -12100	€ -12100	€ -12100

Het GBP voorziet al jaren in het dagelijks planmatig onderhoud van ons vastgoed. De laatste tijd blijkt dat de leeftijd van ons vastgoed vraagt om een aanvullende aanpak. Wij willen hier invulling aan geven door ons voor te bereiden op komende renovaties om de 25 jaar en restauraties om de 60 jaar.

Nr. 54 Wmo consulent

Formatie-uitbreiding

Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -122200	€ -128798	€ -134594	€ -140651

De aanvragen ihkv de Wmo zijn in 2024 t.o.v. 2023 flink gestegen. Waardoor de gewenste doorlooptijd niet gehaald wordt en evaluaties bij de Wmo administratief worden opgepakt (ipv inhoudelijk opgepakt). Uit het dashboard blijkt dat er in 2024 29% meer aanvragen Wmo in behandeling genomen. Wegvallen van tijdelijke formatiebudgetten in 2025 (t.o.v. 2024 en 2023) en groei in productie welke niet door huidige formatie kan worden opgepakt binnen de wettelijke termijnen.

Toename van de vergrijzing is oorzaak van deze toename. Voor deze aanvraag moet aangegeven worden dat in de septembercirculaire 2024 extra middelen zijn toegevoegd om de toename van de kosten voor de zorgkosten op te kunnen vangen, hierdoor zullen de uitvoeringskosten ook toenemen, dus e.e.a. is ook in lijn met landelijk beeld. Ook betere zichtbaarheid in het veld en bij partners heeft mogelijk tot gevolg dat TIM beter vindbaar is.

1,3 fte om op de '0' te komen, als in situatie gelijk als in 2024. De tijdelijke middelen uit eerdere kadernota komen te vervallen

Nr. 55 Jeugdconsulent Formatie-uitbreiding Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -94000	€ -99076	€ -103534	€ -108193

De aanvragen ihkv de Jeugdwet zijn in 2024 t.o.v. 2023 flink gestegen. Waardoor de gewenste doorlooptijd niet gehaald wordt. Uit het dashboard blijkt dat er in 2024 25% meer aanvragen Jeugd in behandeling genomen.

Meer kinderen/ouders doen een begroep op jeugdhulp, dit is ook in lijn met landelijk beeld. Ook betere zichtbaarheid in het veld en bij partners heeft mogelijk tot gevolg dat TIM beter vindbaar is. Op dit moment wordt onder aanvoering van de Commissie-Van Ark (een onafhankelijke deskundigencommissie) het gesprek gevoerd om de reikwijdte van de Jeugdwet en de financiering van de jeugdzorg te bezien. De tijdelijke middelen uit eerdere kadernota/jaarrekening zijn komen te vervallen.

Nr. 56 Sociaal team Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -700000	€ -700000	€ 0	€ 0

Het maatschappelijk effect wat wordt beoogd binnen het sociaal domein is: Passende zorg en ondersteuning voor Middelburgers, zo licht als mogelijk, zo zwaar als nodig. Dit wordt bewerkstelligd door een laagdrempelig en toegankelijk sociaal team in waar inwoners terecht kunnen met hun brede ondersteuningsvragen (Wmo, JW, PW, Wgs). De gedachte is één sociaal team voor Middelburgers, dat bereikbaar is online, telefonisch en fysiek op één of meerdere locaties in de stad. Door preventief te werken bevorderen we het welzijn en welbevinden van inwoners en voorkomen de ontwikkeling van (zwaardere) zorg of ondersteuningsvragen. Er zijn drie (hoofd)beleidsdoelstellingen in het beleidskader Middelburgs Model namelijk realiseren van normaliseren, vergroten van preventie en werken aan kwaliteit (integraal werken). Deze beleidsdoelstellingen zijn vertaald in de volgende stuurdoelen voor het sociaal team:

- Vindbare en toegankelijke dienstverlening
- Vroegsignalering
- Integraal werken
- Verminderen specialistische en individuele ondersteuning.

Welzijn Middelburg en Maatschappelijk Werk Walcheren zijn per 1-1-2024 gefuseerd tot stichting Vizita. De organisaties hebben dit op eigen initiatief gedaan en de gemeente nauw betrokken in dit proces. De

opdracht van de gemeenteraad verwoord in het beleidskader Middelburgs Model luidt: Welzijn Middelburg en Maatschappelijk Werk Walcheren vormen het voorportaal (later gewijzigd in: sociaal team). De organisatievorm wordt in een later stadium en in samenspraak met MWW en WM bepaald. Er wordt vanuit de gemeente ingezet op een strakke sturing van het voorportaal. De gemeente is regisseur, bepaalt de koers en zorgt voor strakke sturing.

Voor de uitvoering van activiteiten door het sociaal team is uitgegaan van de bestaande subsidies aan de twee genoemde organisaties voor het welzijnswerk en maatschappelijke dienstverlening. Er is destijds vanuit gegaan dat de dienstverlening door een sociaal team in kosten structureel gelijkstaat aan de bestaande twee subsidiestromen. Gezien de recente fusie was dit aanvankelijk nog lastig in te schatten voor de langere termijn. In 2024 heeft de fusieorganisatie st. Vizita incidenteel extra middelen ontvangen voor diverse organisatiekosten en daarnaast structureel voor het opvangen van een cao-effect in de salariskosten. Ook bij de subsidie 2025 bleek de organisatie voor de uitvoering van haar activiteiten, ondersteunende diensten en de benodigde ontwikkelkosten (t.g.v. de initiële fusie) weer aanvullend extra middelen nodig te hebben. Het is de verwachting dat in 2026 voor de uitvoering van deze activiteiten bij deze organisatie opnieuw aanvullende middelen nodig zijn ten opzichte van hetgeen in het verleden de algemene subsidie was.

Van belang is om de activiteiten (gelinkt aan beleidsopgaven of wettelijke taken van de gemeente) die een organisatie uitvoert centraal te stellen. Gezien in het beleidskader naast de inhoudelijke opgaven tevens de organisaties zijn vermeld, die de uitvoering moeten vormgeven is er geen sprake van eventueel concurrentievoordeel voor de gemeente. Kort gezegd, de kosten die Vizita aanvraagt aan subsidie moeten redelijkerwijs meegenomen worden in de uitvoering van de activiteiten en de noodzakelijke organisatiekosten te kunnen blijven voorzien. Het feit dat de opdracht inhoudt dat er strakke sturing moet toegepast worden en dat dit nu binnen een subsidie wordt vormgegeven, is iets wat in 2025 nader wordt bekeken. Gezien beide organisaties langdurige subsidiepartners waren van de gemeente, was voor de opdracht sociaal team de vorm subsidie ook voor de hand liggend. In 2025 wordt nader onderzoek gedaan de (onbenutte) mogelijkheden binnen dit sturingsinstrument en de eventuele alternatieven om vorm te geven aan de opdracht uit het beleidskader om strakke sturing te organiseren. Gelet op dit onderzoek en een mogelijke uitkomst voor een alternatief op subsidie, voeren wij de benodigde middelen voor 2026 en 2027 nog incidenteel op. Immers als (ten dele) van subsidie afgeweken gaat worden, heeft dit ook tijd nodig om dit vorm te geven. De dienstverlening moet in ieder geval door kunnen blijven lopen.

Kanttekening

Hierbij moet worden opgemerkt dat de activiteiten die nu door deze organisatie uitgevoerd worden voor in totaliteit (dus breder dan sociaal team) voor 33% bekostigd worden uit incidentele middelen. De middelen hebben een incidenteel karakter vanwege de wijze waarop wij deze als gemeente ontvangen (veelal via specifieke uitkeringen). Echter zijn de medewerkers die deze activiteiten uitvoeren mogelijk niet in tijdelijke dienst. Dit is primair een bedrijfsrisico voor de organisatie. Gezien gemeente Middelburg voor ongeveer 80% in de totale inkomsten voorziet van de organisatie, is voorspelbaarheid en stabiliteit wenselijk. Duidelijkheid over de structurele middelen en de planning voor de komende jaren draagt bij aan de rust binnen de organisatie en versterkt het vertrouwen binnen de gemeente. Het stelt ons in staat om effectief te plannen en duurzaam te opereren. Wat ons betreft moet eerst een analyse plaatsvinden van de sturing waarna een inschatting gemaakt kan worden voor de meerjarige situatie. Voor de volledigheid wordt dit hier wel vermeld.

**Nr. 57 Uitbreiden Thuisbegeleiding
zonder indicatie**
Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -50000	€ -50000	€ -50000	€ -50000

Thuisbegeleiding Zonder Indicatie (TZI) richt zich op het stabiliseren van huishoudens, het versterken van het zelf oplossend vermogen en het vergroten van het welzijn van huishouden. Hiervoor wordt praktische, resultaatgerichte ondersteuning ingezet zonder dat hiervoor een indicatie nodig is. TZI voorkomt (het ontstaan van) een zwaardere hulpvraag en draagt bij aan vroegtijdige signalering als er binnen huishoudens proberen op te lossen. Door al in een vroeg stadium aanwezig te zijn en situaties te observeren, kunnen problemen worden voordat ze escaleren. Dit helpt om tijdig passende interventies in te zetten en voorkomt dat situaties verslechteren, wat voorkomt dat zwaardere zorg nodig is.

In de afgelopen jaren is de vraag naar TZI vanuit diverse partijen (vooral TIM) toegenomen. Omdat deze lichtere vorm van begeleiding goedkoper is dan begeleiding met een indicatie en direct toegankelijk is voor huishoudens sluit TZI aan bij de doelstellingen van het Middelburgs Model. Jaarlijks ontvangt Amarijn €28.500 subsidie voor TZI. Om meer trajecten TZI uit te kunnen voeren willen we hiervoor extra ruimte maken door het subsidieplafond van de Subsidieregeling algemene voorzieningen Sociaal Domein op te hogen. Door meer trajecten TZI uit te kunnen voeren besparen we op duurdere begeleiding met indicatie.

**Nr. 58 Stimuleren initiatieven
inloopvoorzieningen**
Willemien Treurniet

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -70000	€ -70000	€ 0	€ 0

De afgelopen jaren hebben we met behulp van de Subsidieregeling algemene voorzieningen Sociaal Domein het aanbod van deze inloopvoorzieningen gestimuleerd. We willen deze sociale basisvoorzieningen blijven stimuleren c.q. subsidies structureel maken. Bij de subsidieaanvragen/toekenningen voor het jaar 2025 is het budget/subsidieplafond (iets) overschreden. Voor 2 jaar wordt extra budget beschikbaar gesteld, daarmee kan het subsidieplafond verhoogd worden. Daarnaast willen we nieuwe voorzieningen stimuleren, met name in de wijken Griffioen, Klarenbeek-Veerse Poort, Mortiere, Nieuw en Sint Joosland, Sint Laurens en Stromenwijk-'t Zand. Daar is nog te weinig aanbod. We hebben de in de afgelopen jaren met de Brede SPUK/GALA middelen Kansrijke Start ingezet op laagdrempelige ontmoeting voor (aanstaande)ouders van kinderen van 0-4 jaar via de 'mamacafé's. Helaas komen deze gelden vanuit het ministerie per 2027 te vervallen en zijn er geen bestaande budgetten die dit kunnen opvangen. Door ouders op een ongedwongen manier met elkaar in contact te brengen, creëren we een basis waar de ouders op kunnen bouwen. Het netwerk wordt vergroot en het stimuleert het zelfvertrouwen van ouders/verzorgers van opgroeiende kinderen.

De gemeente Middelburg heeft sporten, bewegen en gezondheid in de breedste zin van het woord hoog in het vaandel staan. Gezondheid is immers breder dan de afwezigheid van ziekten en klachten. We willen dat het zowel lichamelijk, als geestelijk, als sociaal goed gaat met onze inwoners. We willen ontmoetingen laagdrempelig stimuleren voor 0-100 jaar. Hierdoor kunnen onze inwoners hun netwerk onderhouden en/of uitbreiden. Betekenisvolle ontmoetingen zijn belangrijk. Daarmee werken we aan de psychische gezondheid, waaronder tegengaan van eenzaamheid. Bij deze post wordt wel het uitgangspunt gehanteerd dat na afloop van deze tijdelijke financiering geen structurele dekking uit eigen middelen wordt gezocht en daarom gefaseerd wordt afgebouwd. In plaats daarvan wordt ingezet op het herpositioneren van bestaand beleid binnen een vernieuwd beleidskader. Dit 'oud voor nieuw'-principe houdt in dat bestaande

beleidsmaatregelen worden heroverwogen en waar nodig vervangen. Zie 'Omzetting van SPUK naar het Gemeentefonds en lokale beleidsaanpak'.

Nr. 59 Jeugdhulp 2026 e.v.**Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -2779981	€ -2863381	€ -2949282	€ -3037761

De Bestuurscommissie (BC) Jeugd Zeeland heeft de bevoegdheid om Jeugdhulp in te kopen. Vanaf 2026 moeten er nieuwe contracten gesloten zijn. Het proces van aanbesteden loopt nog. De prognoses voor 2026 e.v. zijn nog niet bekend. Bij de te begrote kosten houden we op dit moment daarom rekening met de volgende 3 kostenverhogende componenten ten opzichte van de begroting 2025:

- In de reguliere autonome ontwikkeling houden we rekening met een prijsindex zorgkosten van 3,0%;
- In de reguliere autonome ontwikkeling houden we rekening met een volumegroei van 4,7%;
- Een extra verhoging van een 10% is noodzakelijk omdat nieuwe contracten en te hanteren kostprijzen leiden tot hogere kosten. In de aanbesteding zal onder meer een forse loonstijging ten gevolge van de nieuwe CAO Jeugdzorg overbrugd moeten worden. Deze percentages sluiten aan bij het financieel perspectief, zoals geschetst in de VNG leden brief van 6 februari 2025 naar aanleiding van het advies van de Commissie van Ark.

Vanaf 2026 is er een taakstelling voor Jeugdhulp opgenomen in de begroting, met bedragen van €500.000 in 2026, €750.000 in 2027, en €1.000.000 in zowel 2028 als 2029. De contractering zal vanaf 2026 voor twee jaar worden uitgevoerd volgens de huidige werkwijze. Hierdoor komt de taakstellingen voor 2026 en 2027 onder druk komen te staan. Vanaf 2028 is het waarschijnlijk dat de taakstelling wel gehaald kan worden.

Nr. 60 Inzet compensatie Rijk volumetoename Wmo**Willemien Treurniet**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ 259000	€ 529000	€ 811000	€ 1104000

Met de Vereniging van Nederlandse Gemeenten (VNG) is afgesproken dat in de toekomst (een nader te bepalen deel van) de Wmo niet langer via de algemene uitkering van het Gemeentefonds gaat, maar via een aparte financiering. Afhankelijk van de gekozen bekostigingsvorm wordt een passende geobjectiveerde indexering onderzocht die ook rekening houdt met kostenontwikkeling en demografie/vergrijzing.

Vooruitlopend op de uitwerking is bij Voorjaarsnota 2024 op de Aanvullende Post een jaarlijkse tranche van € 75 miljoen vanaf 2026 oplopend tot € 300 miljoen in 2029 gereserveerd voor een aanvullende indexering voor demografie. Het kabinet heeft deze middelen bij Miljoenennota 2025 overgeheveld naar het begrotingsartikel Accres zodat gemeenten hier rekening mee kunnen houden in hun meerjarenbegroting. In de begroting van Middelburg wordt jaarlijks al rekening gehouden met een hoger inflatiepercentage om hoger prijsinflaties af te dekken. Voor de hoger Wmo kosten als gevolg van vergrijzing is dit nog niet het geval. In afwachting van de kostenontwikkeling Wmo zullen deze middelen op een stelpost worden geraamd. Indien toekomstige kostenstijgingen zich voordoen zullen deze hiermee afgedekt kunnen worden. Bij de jaarrekening 2024 is een structureel tekort gemeld voor de verschillende Wmo onderdelen (huishoudelijke zorg/hulp, Dagbesteding, Begeleiding en Wmo-vervoer). Deze extra kosten kunnen met deze compensatie worden opgevangen.

7 Volksgezondheid en milieu

Nr. 61 Nieuw datapakket afvalbeheer**Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -80000	€ -40000	€ -40000	€ -40000

Voor de afvalinzameling is een datapakket afval noodzakelijk. Dit pakket maakt koppelingen met de vuilniswagens en ondergrondse containers om de aanbiedingen restafval te registreren. Vervolgens is er een koppeling met gemeentebelastingen ten behoeve van de afvalstoffenheffing. Ook is er een koppeling met de digitale inzamelwijzer voor het tonden van de inzameldata.

Het huidige contract datapakket PB is samen met Vlissingen gecontinueerd voor 2025 en draaiende in de nieuwe werkomgeving. Het MT heeft besloten om een aanbesteding te organiseren om in 2026 een nieuw datapakket te kunnen implementeren. Op dit moment zijn we in de voorbereidende fase voor een aanbesteding maar voorzien we voor migratie (data overzetten) en structurele licentiekosten per jaar onvoldoende dekking (nu 15.000 euro).

Nr. 62 Nieuw datapakket afvalbeheer**Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ 80000	€ 40000	€ 40000	€ 40000

Kosten afvalbeheer zijn 100% kostendekkend, bovenstaande kosten moeten binnen de tarieven worden opgevangen.

Nr. 63 Bestrijding hoornaar**Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -50000	€ -50000	€ -50000	€ -50000

De Aziatische hoornaar is een invasieve exoot die op de EU-lijst staat. Dit betekent dat er een juridische verplichting is om de verspreiding van deze soort te voorkomen en te bestrijden. Doelstelling is een gezond ecosysteem en overlast van de Aziatische hoornaar bij inwoners voorkomen door het verwijderen van nesten.

Nr. 64 Uitvoerend medewerker BCR Formatie-uitbreiding**Carla Doorn**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -64000	€ -67456	€ -70491	€ -73663

Uitvoerend medewerker 1 bij team Begraafplaatsen en crematorium. De tijdelijke uitbreiding van de formatie van het team begraafplaatsen en crematorium iets (0,25 fte) uitbreiden en structureel maken vanwege het toenemend aantal uitvaarten in de afgelopen jaren en de prognose van de verwachte toename van overlijdens (CBS cijfers). Daarbij worden de auladiensten steeds arbeidsintensiever. De formatie van uitvoerend medewerker 1 dient hiervoor structureel uitgebreid te worden met 1,0 fte.

Cijfers van het CBS tonen aan dat het aantal overlijdens in de provincie Zeeland stijgt. Voor 2023 en 2024 was dit gemiddeld rond 3.950 per jaar, in de periode van 2025 tot 2030 ligt dit naar verwachting op 4.080

per jaar. We kunnen dus verwachten dat het aantal uitvaarten de komende jaren zal stijgen met 150 op 4000. BCR verzorgt nu jaarlijks ongeveer 1.000 uitvaarten. De laatste 2 jaar constateren we een toename van ongeveer 40 uitvaarten per jaar en gezien de prognoses is een verdere toename in de komende jaren reëel.

We merken daarnaast de positieve effecten van onze aandacht voor dienstverlening en de upgrade van de ruimten in het crematorium waardoor ons marktaandeel stijgt. Daarnaast merken we dat nabestaanden steeds meer wensen hebben voor de auladienst, op het gebied van geluid en beeld. Hierdoor is meer voorbereidingstijd nodig voor een dienst en zijn bij veel auladiensten twee aulamedewerkers tegelijkertijd aan het werk.

De naoorlogse generatie zal in de komende jaren overlijden. De wensen ten aanzien van geluid en beeld rond uitvaartdiensten groeien en leveren extra werk op. Voor deze extra services worden ook kosten doorberekend aan de nabestaanden.

8 Volkshuisvesting, RO en Stedelijke Vernieuwing

Nr. 65 Casemanagers omgevingswet Formatie-uitbreiding Rutger Schonis

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
S	€ -206000	€ -217124	€ -226894	€ -237104

De invoering van de Omgevingswet leidt tot een andere werkwijze. In het voortraject voor de daadwerkelijke indiening van een vergunningaanvraag dient door de gemeente meer werk te worden verzet om derden te begeleiden. Deze functies zijn al eerder aangevraagd en toen tijdelijk goedgekeurd. Omdat deze aanvraag tijdelijk van aard was, zijn de vacatures reeds vast ingevuld vooruitlopend op het definitief en structureel maken hiervan.

Nr. 66 Functioneel beheerder CLO Formatie-uitbreiding Rutger Schonis

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -95450	€ -100604	€ 0	€ 0

CLO is een applicatie dat gebruikt wordt voor de werkprocessen van de fysieke leefomgeving/Omgevingswet. Met de invoering van de Omgevingswet en de eerste aanzet is er rekening gehouden met capaciteit van 1fte. Gezien het om een geheel nieuwe applicatie gaat waar nog veel in moet worden doorontwikkeld en er continu updates geeft vanuit de leverancier vraagt het veel ontwikkelwerk. Ook vraagt het Omgevingsloket continu om doorontwikkeling. Samen met de al geïmplementeerde processen brengt de werkprocessen zijn er in 2024 er steeds meer collega's gaan werken met de CLO. Dit vraagt om meer beheer capaciteit dan de 0,85 fte dat op voorhand is ingeschat. De implementatie van de werkprocessen en zal zich naar de komende jaren gaan uitbreiden. Om de beheerstaken voor nu en in de nabije toekomst goed op te pakken op te blijven pakken is er structureel meer capaciteit nodig. De huidige functioneel beheerder heeft meer werk dan verwerkt kan worden. Ook is er geen achtervang beschikbaar bij vakantie en ziekte waardoor er bij calamiteiten niet kan worden gehandeld en het werk stil ligt. De doorontwikkeling van het I-cluster – functioneel beheer is op dit moment nog niet zover dat er vanuit daar achtervang kan worden georganiseerd. De huidige uren voor functioneel beheer bij toezicht en handhaving openbare voor o.a. Citycontrol, Sigmax worden op dit moment ook gebruikt voor de uitvoering van CLO.

**Nr. 67 Uitvoeringsprogramma woon-
zorg-welzijnvisie****Willemien Treurniet
Rutger Schonis**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -270000	€ -100000	€ -100000	€ -100000

Precieze werkzaamheden worden op dit moment geconcretiseerd in de uitvoeringsagenda die aan uw raad zal worden voorgelegd. Uitgangspunt is om werkzaamheden zo veel mogelijk binnen de bestaande werkzaamheden en subsidies onder te brengen. Aanvullend zien we globaal de volgende werkzaamheden:

- Coördinatie op de uitvoering van de uitvoeringsagenda. Hier zijn verschillende interne afdelingen en externe partijen (woningcorporaties, zorgaanbieders) bij betrokken. Denk aan in kaart brengen bouwlocaties, onderzoek naar woonzorgconcepten, beleid ontwikkelen i.h.k.v. mantelzorgwoningen, etc.;
- Inzet opbouwwerkers t.b.v. inclusieve wijken, uitwerken beleid voor inclusieve wijken met vrijwilligers;
- Inzet verhuiscoach t.b.v. doorstroming woningmarkt (koop en duurder huursegment);
- Doorstroming kwetsbare ouderen: verhuiscoach doorstroming woningmarkt (koop en duurder huursegment, blijverslening, etc.);
- Stimuleringsregeling gebruik domotica in zorgwoningen.

**Nr. 68 Extra vraag voor toezicht en
handhaving****Jeroen Louws**

Investeringsbedrag: € -	2026	2027	2028	2029
I	€ -706033	€ -706033	€ -616033	€ 0

In het strategische beraad van 8 april 2025 is de extra vraag voor toezicht en handhaving aan de afdeling V&H besproken. Het gaat om taken die niet met de reguliere bezetting opgepakt kan worden en niet als taak zijn opgenomen in het jaarplan VTH van 2025/2026. Hierbij is geadviseerd om in te zetten op opties van tijdelijk aard en welke projectmatig opgepakt kunnen worden over een periode van 3 jaar. Dit zijn: Controle en handhaving BRP, handhaving bedrijventerreinen op niet bedrijfsmatig gebruik, aanpak oneigenlijk gebruik, raamovereenkomst advies privaatrecht woonwijken, label D huurwoningen, voorbereidend werk toezichthouder.

Afsluiting

Met deze kadernota hebben wij u geïnformeerd over de huidige financiële situatie. De focus verschuift nu naar het opstellen van de begroting voor 2026 en de meerjarenraming. Op basis van de huidige inzichten verwachten wij u een begroting te kunnen presenteren die in financieel opzicht duurzaam in evenwicht is.

Bijlage 1 - Formatie-uitbreidingen

Taakveld	Afd	Functie	S/T	Dekking J/N	2026	2027	2028	2029	Enmalige opgenomen KN
									24-27
0.04.0 Overhead	BV	Information security officer (ISO)	S	N	52	54	57	59	N
1.02.0 Openbare orde en veiligheid	W&B	Vakspecialist ondermijning	S	N	94	99	104	108	N
		Subtotaal O&O			146	153	161	167	
2.01.0 Verkeer en vervoer	LO	Projectondersteuner civieltechnisch	S	N	188	198	207	216	J
2.01.0 Verkeer en vervoer	LO	Projectleider civieltechnisch	S	N	103	109	113	119	J
6.01.0 Samenkracht en burgerpart	FZ	Ondersteuning sociaal beheer	S	N	52	55	57	60	N
6.01.0 Samenkracht en burgerpart	SL	Coördinatie sociaal beheer	S	N	75	79	-	-	N
6.21.0 Toegang eerstelijns vz WMO	TIM	WMO consulent	S	N	122	129	135	141	N
6.22.0 Toegang eerstelijns vz jeugd	TIM	Jeugdconsulent	S	N	94	99	104	108	N
7.05.0 Begraafplaatsen en crematoria	PZ	Uitvoerend medewerker BCR	S	N	64	67	70	74	J
8.01.0 Ruimte en leefomgeving	LO	Casemanagers omgevingswet	S	N	206	217	227	237	J
8.03.0 Wonen en bouw en	V&H	Functioneel beheerder CLO	S	N	95	101	-	-	J
0.04.0 Overhead	BV	Portfoliomanagement	S	N	57	-	-	-	N
0.04.0 Overhead	W&B	Adviseur kabinet	S	N	52	55	57	60	N
		Subtotaal dringend gewenst			1.108	1.109	970	1.014	
1.02.0 Openbare orde en veiligheid	V&H	Medior boa	S	N	222	234	245	256	N
4.03.0 Onderwijs en leerlingzaken	SL	Beleidsmedewerker (vervolg) onderwijs	S	N	82	87	91	95	N
5.05.0 Cultureel erfgoed	LO	Erfgoed medewerker	S	N	94	99	104	108	N
5.05.0 Cultureel erfgoed	V&H	Vergunningverlener monumenten	S	N	94	99	104	108	N
5.05.0 Cultureel erfgoed	V&H	Toezichthouder en handhaver erfgoed	S	N	44	46	48	51	N
6.21.0 Toegang eerstelijns vz WMO	TIM	WMO consulent	I	N	459	459	-	-	N
6.22.0 Toegang eerstelijns vz jeugd	TIM	Jeugdconsulent	I	N	135	135	-	-	N
		Subtotaal wens (1)			1.130	1.159	591	617	
Totaal					2.385	2.421	1.721	1.799	

Tabel 8: Formatie-uitbreidingen Kadernota 2026 - 2029

(1) O&O en dringend gewenst zijn verwerkt in de aanmelding voor de kadernota, zie een nadere toelichting bij 'Tekort begroting 2026 – 2028 | Formatie-uitbreidingen

Bijlage 2 - Niet verwerkte aanmeldingen

Nr.	Aanmelding	Inc. / Struc.	2026	2027	2028	2029
5 Sport, cultuur en recreatie						
1	Gedeeltelijk contineuring aanpak brede SPUK/ GALA (stimulering sporten, bewegen en een goede gezondheid)	S	0	-40	-40	-40
			0	-40	-40	-40

Tabel 9: Niet verwerkte aanmeldingen Kadernota 2026 - 2029

Toelichting Niet verwerkt aanmeldingen

5 Sport, cultuur en recreatie

Gedeeltelijk contineuring aanpak brede SPUK/ GALA (stimulering sporten, bewegen en een goede gezondheid)

De afgelopen jaren hebben we met het Lokaal Sportakkoord en Lokaal preventie akkoord uitvoering gegeven aan verschillende doelen zoals we deze als gemeente hadden opgenomen in ons plan van aanpak brede SPUK/ GALA (2023 – 2026). Allen met als doel om sporten en bewegen onder de Middelburgers te stimuleren en hierbij een positieve bijdrage te leveren aan de gezondheid van al onze inwoners. Met ons gemeentelijk participatieplatform middelburgontmoet.nl stelden we inwoners, verenigingen, sport- en beweegaanbieders en iedereen met goede ideeën in de gelegenheid om initiatieven in te dienen die bijdragen aan de gestelde doelen in het sport- en preventie akkoord. In totaal hebben we hiermee meer dan 100 initiatieven kunnen ondersteunen. Helaas komen deze gelden vanuit het ministerie per 2027 te vervallen en zijn er geen bestaande budgetten die dit jaarlijkse succes kunnen opvangen.

Specifiek voor deze initiatieven hebben we de afgelopen jaren hiervoor middels de Brede SPUK/GALA jaarlijks ongeveer € 80.000 voor beschikbaar gesteld. Jaarlijks werd het budget overvraagd en is ongeveer 95% van de toegekende initiatieven ook succesvol afgerond. In het coalitieakkoord is opgenomen dat bewonersparticipatie, samenwerking en maatschappelijke initiatieven in de samenleving belangrijke thema's zijn en dat we vooral samen met inwoners willen experimenteren met nieuwe vormen van participatie. Echter is voortzetting vanaf 2027 niet langer mogelijk gezien de subsidiestroom vanuit het Rijk stopt en er geen andere bestaande middelen hiervoor beschikbaar zijn. Ongeveer 50% van de jaarlijkse uitgaven die we de afgelopen jaren (2023 t/m 2025) hebben uitgegeven aan initiatieven uit de Middelburgse samenleving voor het lokaal sport en preventie akkoord, vergoed uit de BREDE/ SPUK gelden die per 2027 komen te vervallen. Zie 'Omzetting van SPUK naar het Gemeentefonds en lokale beleidsaanpak' N.B. De het overgrote deel van de overige middelen vanuit de aanpak brede SPUK/ GALA zijn incidentele initiatieven geweest.

Bijlage 3 – Verloop reserve investeringsfonds

Bedrag x € 1000		Eenmalige middelen (reserve)									
Verloop Reserve investeringsfonds	Uitvoerings-agenda nr.	Raadsbesluit	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031
saldo per 1/1			-	500	11.605	44.775	31.864	31.509	31.161	31.079	31.014
toevoegingen:											
Jaarrekening 2023_storting onbenut jaarbudget		23-099	500								
Boekjaar 2024 obv raadsbesluit KN 2024-2027 tlv AR		23-071		8.000							
Boekjaar 2024 obv raadsbesluit KN 2024-2027 tlv saldo begroting		23-071		2.700							
Jaarrekening 2024_storting onbenut jaarbudget		23-099		405							
Boekjaar 2025 obv raadsbesluit KN 2024-2027 tlv saldo begroting		23-071			7.800						
Boekjaar 2025 obv raadsbesluit KN 2025-2028 tlv AR		24-124			9.000						
Kadernota 2026 - 2029 tlv AR					18.500						
onttrekkingen:											
Aanpak om de realisatie van woningen boven winkels te stimuleren	EC07	24-063			-20						
Herijken van het Actieplan Binnenstad	EC07	22-110									
Opstellen erfgoedbeleid	EG01	24-106			-50						
Opstellen kerkenvisie	EG02	24-106									
Dorpsimpuls Nieuw- en Sint Joosland	WV05	24-106			-200						
Uitbreiding watertappunten	WV11	24-106			-20						
Inventarisatie natuurwaarden van het Atlantikwall gebied	BI03	24-106			-25						
Visie energielandschap	ET05	24-106			-160						
Hoogbouwvisie	WO12	24-106			-50						
Landbouwbeleid	EC11	24-106					-50				
Flexwoningen op gemeenteground	WO14	24-085 / 4.a.9			-500						
Actualisering fiets- en parkeerbeleid (onderzoek)	MO08 tm MO12	25-006 / 14.a.3			-225						
Speelvoorzieningen/ aanpassingen in de openbare ruimte (BOSS)	WV04/WV08	25-004 / 16.a.1			-335	-251	-305	-348	-82	-65	-114
Integrale wijkaanpak Stromenwijk / 't Zand / Rittenburg	OV04	25-025			-200						
Smart Grid Arnestein	ET02	25-023			-70						
Hart van Griffioen	ET01	25-044			-275	-8.725					
Ontsluiting Veerse Meer gebied (fase 1)	MO03	25-043				-3.935					
eindsaldo			500	11.605	44.775	31.864	31.509	31.161	31.079	31.014	30.900

Tabel 10: Stand reserve investeringsfonds Kadernota 2026 - 2029

